Ազգ
Azg

Նոյեմբեր 11 Հինգշաբթի 1993

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Գ տարի, թիվ 217 (468)
գինը՝ 25 ռ.
դասիչ 69149
Երեւան 375010
Հանրապետության 47
հեռ. 581841, ֆաքս 562941
տելեքս 243266 CPIRI SU

Անկարա

Թուրք-իրանական հանդիպում շրջանային համագործակցության շուրջ

Այսօր Իրանի փոխարտգործնախարար Ալաադին Բրուջերդին Անկարայում կհանդիպի Թուրքիայի արտգործնախարարության բարձր պաշտոնյա Բիլգին Ունանին՝ քննարկելու շրջանի տնտեսությանը, առեւտրի անվտանգությանը եւ տրանսպորտային համակարգին վերաբերող խնդիրներ: Հանդիպման ընթացքում բանակցություններ կվարվեն նաեւ հայ-ադրբեջանական հակամարտության եւ Ադրբեջանի փախստականների հարցերի շուրջ: Այս մասին հայտնեց Թուրքիայի ԱԳ խոսնակ Ֆերհաթ Աթամանը: Նա ընդգծեց, որ անվտանգության հարցերը չնայած նշված են օրակարգում որպես համագործակցության կարեւորագույն խնդիրներ, չեն լինի նախապատվելիների շարքում:

Սինխուա

Դրամ

Արյան կանաչ տեսակն օրենքից դուրս է

Տարիներ ի վեր արյան այս տեսակն ակտիվ շրջանառության մեջ է առողջապահական հիմնարկներում: Խիստ եկամտաբեր շրջանառություն, որն արդեն ազգային ավանդույթ է դարձել:

Այսպես, բուժված հիվանդին կամ ծննդաբերած կնոջը երեխայի հետ ստացիոնարից դուրս գրելու համար հարազատներից պահանջվում է արյուն հանձնել (անգամ եթե այնտեղ գտնված ընթացքում նրան արյուն չի ներարկվել): Հարազատները, մանավանդ վերջին դեպքում, խիստ չնչին բացառություններով, գերադասում են կարմիր արյունը պահել իրենց՝ դրա դիմաց առաջարկելով «բուժհիմնարկի» սահմանած չափով կանաչը (լավ ժամանակներում 50, հիմա արդեն՝ մինչեւ 10 հազար ռուբլի):

Նման գործող օրենքին իրազեկ դառնալու համար դիմեցինք ՀՀ առողջապահության նախարարության արյունաբանության կենտրոնի փոխտնօրեն Յուրի Կարապետյանին: Ինչ վերաբերում է հիվանդին ներարկելու պահին պահվող արյանը, նա հայտնեց, որ հանրապետությունում դրա քանակը խիստ պակասել է, եւ երբեմն հարազատների կողմից արյան հանձնումը կյանքի ու մահու հարց է լուծում:

Իսկ վերոհիշյալ տխրահռչակ մեթոդը կոմերցիոն ինքնագործունեության արդյունք է, ոչ ոք իրավունք չունի ստիպողաբար արյուն, ավելին, դրա դիմաց գումար վերցնել: Փոխտնօրենն այնուհետեւ ավելացրեց, որ ամբողջ աշխարհում դոնորությունը կամավոր է:

Ռ. Խ.

Անհրաժեշտ են ստեղծագործողներ եւ ոչ թե քանդողներ

«Մենք կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով ենք հանձնել 103224 ստորագրություն, բայց կարող էինք եւ ավելին հավաքել», հայտարարեց համերաշխության կուսակցության ընտրական միավորման նախագահ Ալեքսանդր Տիխոնովը, նշելով նախընտրական արշավի նախնական փուլի ավարտը: Նա հայտնեց նաեւ, որ ստորագրությունների նախնական հավաքը ցույց տվեց մարդկանց ձգտումը իրենց ձայներն այն քաղաքական ուժերին տալու, որոնք ի տարբերություն տարբեր տեսակի արմատականների, անց են կացնում կշռադատված, խելամիտ քաղաքականություն: «Քաղաքականության մեջ այժմ անհրաժեշտ են ստեղծագործողներ եւ ոչ թե քանդողներ, անհրաժեշտ են ցենտրիստներ եւ ոչ թե արմատականներ», հայտարարեց Տիխոնովը: Նրա խոսքերով, իրենց կուսակցությունը նախընտրական արշավի ընթացքում գործողությունները կհամակարգի այնպիսի կազմակերպությունների հետ, ինչպիսիք են «Քաղաքացիական միությունը» եւ «Արժանապատվություն եւ բարեգթություն»:

Սնարկ

Ճակատ

ՄՈՋԱՀԵԴՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ԱՊԱՑՈՒՑՎՈՒՄ Է ՓԱՍՏԵՐՈՎ

Երեկ եւ նախորդ գիշեր իրադրությունը Լեռնային Ղարաբաղի ռազմաճակատներում էական փոփոխություններ չի կրել, թեեւ հարավ-արեւելքում եւ հյուսիսում ադրբեջանական բանակի կրակոցները շարունակվում էին: Հենվելով ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբից ստացված տեղեկությունների վրա, Ստեփանակերտի մեր թղթակից ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆԸ հաղորդում է, թե նոյեմբերի լույս 10-ի գիշերը եւ երեկ առավոտյան հայկական դիրքերը ռազմաճակատի այդ հատվածներում ենթարկվել են կարճատեւ գնդակոծությունների: Տուժածներ չկան: ԼՂՀ պաշտպանական ուժերը ձեռնպահ են մնացել պատասխան գործողություններից:

Միաժամանակ երեկ ԼՂՀ Ազգային անվտանգության վարչությունը հրապարակել է ադրբեջանական կողմից ռազմական գործողություններին մասնակցած աֆղան մոջահեդների անունները, որոնք հիմնականում փուշտուններ եւ դարիներ են: Հիշեցնենք, որ հոկտեմբերի վերջերին Զանգելանի շրջանի ռազմական գործողությունների ընթացքում գտնված ադրբեջանցիների կողքին հայտնաբերվել էին նաեւ մոջահեդների դիակներ, ինչպես նաեւ բազմաթիվ իրեղեն ապացույցներ: Այս փաստը մեկ անգամ եւս վկայում է, որ Ադրբեջանի օգնության կոչերը միշտ չէ, որ անարձագանք են մնում: ԼՂՀ ռազմական ղեկավարությունը հայտարարել է, որ պաշտպանության ուժերն առաջիկայում եւս պատրաստ են կասեցնել հակառակորդի բոլոր գրոհները:

Ինչ վերաբերվում է Հայաստանի սահմանամերձ շրջաններին, ապա այստեղ արդեն երկրորդ շաբաթն է, ինչ ռազմական որեւէ միջադեպ չի արձանագրվել:

«Ազգ»

Ճեպագիր

Դեմիրելը բողոքում է ՄԱԿ-ից եւ ԵԱՀԽ-ից

Լեհաստան կատարած իր այցի ավարտին Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը հայտարարեց, թե Խորհրդային Միության փլուզումից հետո ոչ ԵԱՀԽ-ն, ոչ էլ ՄԱԿ-ը ի վիճակի չեն դիմագրավելու այն բախումները, որոնք առաջացել են Բոսնիայի եւ Հերցեգովինայի պատերազմի, Հայաստանի կողմից Ադրբեջանի տարածքի մի մասի գրավման կամ Վրաստանի վերջին դեպքերի պատճառով: Սա պայմանավորված է նրանով, որ միջազգային կազմակերպությունները ուշադրություն չեն դարձնում ուժի կիրառմանը: Դեմիրելը հայտարարեց, թե «պետք է քննարկվի նոր Եվրոպայի տեսքը»: Նա նշեց, թե ՆԱՏՕ-ի անդամության ընդլայնման որոշումը, որն արվել էր Բրյուսելի հունվարյան հավաքի ժամանակ, չպետք է անտեսի Ռուսաստանին: Դեմիրելը կրկին շեշտեց, որ «Մենք ի վիճակի չենք լինի մեր շրջանում տեսնել կայունություն եւ խաղաղություն, եթե այս գործընթացներում չներգրավենք Ռուսաստանին»: Անդրադառնալով ռուսական նոր պաշտպանական դոկտրինային, Թուրքիայի նախագահը միայն ասաց, թե Ռուսաստանը չպետք է խառնվի Կովկասյան տարածքից դուրս անկախ երկրների գործերին: ■

Մի՞թե

Թեդո Ջափարիձե. Վրաստանում պատերազմն ավարտվել է

«Կարելի է համարել, որ կառավարական զորքերի կողմից Զուգդիդի քաղաքի վերահսկողության հաստատումից հետո Վրաստանում քաղաքացիական պատերազմն ավարտվել է», նոյեմբերի 10-ին Սնարկի թղթակցին հայտարարեց Էդուարդ Շեւարդնաձեի ազգային անվտանգության գծով օգնական Թեդո Ջափարիձեն: Նրա խոսքերով, այժմ Վրաստանում սկսվել է առավել պատասխանատու ժամանակաշրջան. Դա «մարդկանց քայքայված նյարդերի» վերականգնումն է:

Թեդո Ջափարիձեն իրադրության կայունացման կարեւորագույն պայմաններից մեկը համարում է տնտեսական կապերի հաստատումը առաջին հերթին անդրկովկասյան հարեւան հանրապետությունների հետ: Ընդսմին նա նշեց, որ հանրապետության հաղորդակցության ուղիների պաշտպանությանը մասնակցելուց Հայաստանի եւ Ադրբեջանի հրաժարումը բացատրվում է օբյեկտիվ պատճառներով:

Սնարկ

Թբիլիսի

Վրաստանը ցանկանում է մտնել ռուբլու գոտի

Ռուսաստանում Վրաստանի դեսպան Վալերիան Ադվաձեն հայտարարեց, որ Վրաստանը ցանկանում է մտնել ռուբլու գոտի, եթե իրեն ընդունեն: Նա նշեց, որ «մեր հանրապետությունը ֆինանսական կործանման առաջ է, իսկ նրա կտրոնները ապահովված չեն: Այդ պատճառով ռուբլու գոտի մտնելը կօժանդակեր Հայաստանի տնտեսական վերածննդին»: Անդրադառնալով Վրաստանի ԱՊՀ մտնելու գործընթացին, դեսպանն ավելացրեց, թե երկրի ղեկավարությունը հաշվի է առնում այն, որ այդ քայլը կնպաստի տարածքային ամբողջականության պահպանմանը, ներքաղաքական իրավիճակի կայունացմանը եւ Վրաստանի ու ԱՊՀ այլ երկրների միջեւ նախկին տնտեսական կապերի վերականգնմանը: Ադվաձեն շեշտեց, որ Վրաստանի ղեկավարությունը շահագրգռված է Ռուսաստանի հետ քաղաքական պայմանագրի կնքման մեջ: Այդ երկկողմանի պայմանագիրը Թբիլիսիի եւ Մոսկվայի միջեւ փոխհարաբերությունների իրավական հիմք կստեղծի: Պատասխանելով Վրաստանի տարածքում ռուսական զորքերի մնալու ժամկետների մասին հարցին, Ադվաձեն ընդգծեց, որ այդ զորքերը, ինչպես նաեւ Անդրկովկասյան մյուս պետությունների ուժերը կմնան այնքան ժամանակ, քանի դեռ գոյություն ունի Անդրկովկասյան շրջանի երկաթուղային մայրուղիների գործունեության վտանգ: Նրա խոսքերով, դրանք պետք է ապահովեն Սոչի-Սուխումի-Սամտրեդիա-Թբիլիսի երկաթգծի պահպանությունը:

Սնարկ

Շեւարդնաձեն հերքում է ռուսական լրատվական միջոցների լուրերը: Վրաստանի ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեի մամուլի ծառայությունը մի հայտարարություն է տարածել, որում հերքում է նոյեմբերի 9-ին ռուսական լրատվական միջոցների տարածած այն լուրերը, թե իբր վրացական զինված ուժերը կրակ են բացել Ինգուրի գետի շրջանում գտնվող աբխազական դիրքերի ուղղությամբ, դրանով իսկ առաջ բերելով աբխազական կողմի պատասխան գործողությունները: Այդ լուրերը հիմնված են եղել միայն Աբխազիայի պաշտպանության նախարարության մամուլի ծառայության տված վկայությունների վրա: Իր հերթին, Վրաստանի ղեկավարի մամուլի ծառայությունը նշել է, թե ըստ իրենց հայտնի լրատվության, վերջին շրջանում Ինգուրի գետի շրջանում զինված բախումներ չեն գրանցվել: Կարելի է նշել միայն այդ գոտով անցնող կամրջի պայթեցումը Գամսախուրդիայի կողմնակիցների եւ աբխազական կազմավորումների կողմից: Ըստ Սնարկի, վերջին օրերին Մենգրելիայում իրավիճակը վերահսկվում էր այնտեղ գտնվող Շեւարդնաձեի կողմից, իսկ այժմ ղեկավարումը իրականացնում է այնտեղ ժամանած վարչապետ Օթար Պացացիան:

«Ազգ»

Էներգիա

Ով ինչքան է ստանում

Նոյեմբերի 7-ին Հայաստան է մուտք գործել 2 680 խմ գազ: Արտադրվել է 19.287 միլիոն կՎտ/ժ էլեկտրաէներգիա: Ըստ հաստատված սահմանաչափերի, էլեկտրաէներգիայի բաշխման սահմանաչափերից շեղման տոկոսային հարաբերությունն ըստ որոշ քաղաքների հետեւյալն է.

	սահմանաչափը (մՎտ/ժ)	շեղումը տոկոսներով
Երեւան	6095	105, 86
Գյումրի	695	157.38
Վանաձոր	439	97.32
Կապան	373	100.85
Գորիս	181	109.41
Հրազդան	360	118.38

Աշխարհ

Նոր արյունահեղություններ Սարաեւոյում

Սերբական ռմբահարումների հետեւանքով Սարաեւոյի դպրոցում զոհվել են 9 հոգի, այդ թվում 3 8-ամյա աշակերտ, ինչպես նաեւ նրանց ուսուցչուհին: Սարաեւոյում տեղի ունեցած մյուս ընդհարումների ժամանակ վիրավորվել է 40 քաղաքացի: Նրանց մի մասը գտնվում է ծանր վիճակում: Սերբական հարձակումների նոր ալիքը փաստորեն պատասխան էր սերբ փախստականների էվակուացիան դադարեցնելու իշխանությունների փորձերին: Բոսնիայի կառավարությունը դադարեցրեց էվակուացիան սերբերի կողմից իրականացված մի շարք առեւանգումների պատճառով: ՄԱԿ-ի փախստականների հարցերով պաշտոնյաներից մեկը հայտնեց, որ քաղաքից պետք է էվակուացնեն 800 խորվաթներ եւ մուսուլմաններ, ինչպես նաեւ 300 սերբեր: Միեւնույն ժամանակ հարավ-արեւմտյան Մոստար քաղաքի վրա ռմբակոծումների հետեւանքով ոչնչացվեց Բոսնիայի ճարտարապետական գանձերից մեկը՝ 16-րդ դարի քարե կամուրջը, որի պատճառով անվանակոչվել է քաղաքը:

Արիստիդը ցանկանում է վերադառնալ

Հաիթիի արտաքսված նախագահ Արիստիդը Վաշինգտոնում հայտարարեց, թե իր ժողովուրդը կողջունի ուժի օգտագործման ցանկացած որոշում, որը հնարավորություն կտա իրեն վերադառնալ իշխանության: Նա նշեց նաեւ, թե չնայած սահմանադրությամբ չի թույլատրվում օտարերկրյա զինվորական միջամտություն, ինքը ստիպված կլինի գնալ այդ քայլին, խախտելով սահմանադրությունը եւ պատժելով հանցավոր զինվորական իշխանություններին: Նախագահ Արիստիդը նորից կոչ արեց ՄԱԿ-ին Հաիթին ենթարկել համընդհանուր շրջափակման, եթե նա չհամաձայնվի ռազմական ներխուժմանը:

Շիմոն Պերեսը տեսնում է խաղաղության սկիզբը

Իսրայելի հեռուստատեսությանը տված հարցազրույցում արտգործնախարար Շիմոն Պերեսը հայտարարեց, որ իր երկիրը եւ Հորդանանը շուտով կստորագրեն խաղաղության համաձայնագիր: Նա Հորդանանի հետ ունեցած խնդիրների մեծ մասը լուծված համարեց: Միեւնույն ժամանակ Պերեսը բացառեց ընթացիկ շաբաթվա վերջում երկու երկրների ղեկավարների հանդիպումը Վաշինգտոնում: Ինչի մասին նախօրոք հաղորդել էր Հորդանանի ռադիոն: Իսկ Իրանի ռադիոն այդ հանդիպումը համարեց արաբական երկրների դեմ ԱՄՆ ձեռնարկած նոր արշավի քայլերից մեկը, հայտարարելով, թե Ամերիկան նրանց ստիպում է ընդունել ՊԱԿ-Իսրայել համաձայնագիրը:

Առեւանգում Շվեդիայում

Ստոկհոլմի ժամանակակից արվեստի շվեդական ազգային թանգարանից առեւանգվել են Պաբլո Պիկասոյի եւ Ժորժ Բրակի ստեղծագործությունները, որոնց գինն անցնում է 60 միլիոն դոլարից: Գողերը թանգարանի տանիքի վրա բաց արած անցքով դուրս են տարել 7 նկար եւ 1 բրոնզե արձան: Առեւանգված գլուխգործոցները ապահովագրված չէին: Մասնագետների կարծիքով, շատ դժվար կլինի այդ գործերը վաճառել միջազգային շուկաներում, քանի որ դրանք հանրահայտ ստեղծագործություններ են: ■

digitised by A.R.A.R.@

ՌԱԿ

Հիմնադրման 72-րդ տարեդարձի տոնակատարութիւն

Պոստոնի ՌԱԿ Ծովիկեան ակումբի նախաձեռնութեամբ Ուրբաթ Նոյեմբեր 5-ին «Պայքար» շէնքի սրահին մէջ նշուեցաւ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան հիմնադրութեան 72-րդ տարեդարձը:

Օրուան հանդիսավար Մարաշլեան նախ ներկայացուց անգլերէնով բանախօս ընկ. Ճորջ Յարութիւնեանը, որ կը ներկայացնէ ամերիկածին կուսակցականներու այն սերունդը, որ երկար ժամանակ ազգային-եկեղեցական կեանքը կ'առաջնորդէ Ամերիկայի Արեւելեան ափին վրայ: Ընկ. Յարութիւնեան ատենապետն է Քէմպրիճի Ս. Երրորդութիւն Հայց. եկեղեցւոյ ծխական խորհուրդին, պատասխանատուութեան աշխատած է «Պայքար» օրաթերթին մէջ, ատենապետը եղած է Պոստոնի ՌԱԿ Ծովիկեանի ակումբին, անդամ եղած է ՌԱԿ Արեւելեան Ամերիկայի շրջանային վարչութեան եւ որպէս ամերիկեան օդուժի գնդապետ, մասնակցած է Քորէայի պատերազմին:

Ընկ. Յարութիւնեան իր խօսքին մէջ վերյիշեց «Պայքար» օրաթերթի դժուարին օրերը, խմբագիր Յրաչ Երուանդը, գաղութի մէջ ՌԱԿ-ի ունեցած դերը եւ ապա անդրադարձաւ Ղարաբաղեան հիմնահարցի քաղաքական, ռազմական ու տնտեսական երեսներուն, մղելով ներկաները որ չզլանան իրենց օգնութիւնը բերելու անոր:

Հայերէնով բանախօսելու հրաւիրուած էր Ֆիլատելֆիոյ Թէքէեան Մշակութային Միութեան ատենապետ Անթուան Պազարճեանը, որ իր խօսքին մէջ վեր առաւ ՌԱԿ-ի հիմնադիրներու տեսլականը՝ հայոց մէջ ազատական ռամկավարութիւնը ներմուծող, որ այժմ բոլոր գաղափարաբանութիւններու ծախողումէն ետք համայն աշխարհի եւ Հայաստանի մէջ հաստատուած վարչաձեւն է: Ապա փառաբանեց կուսակցութեան ղեկավարներն ու մտաւորականները, որոնք անցնող 72 տարիներուն ընթացքին ազգային իրապաշտ քաղաքականութիւն մը վարեցին:

Հանդիսականներուն ցուցադրուեցաւ Հայաստանի ՌԱԿ-ի «Ազգ» օրաթերթին եւ աշխատակազմի առօրեային նուիրուած տեսերիզ մը:

ՌԱԿ Ծովիկեան ակումբը նախաձեռնած է մինչեւ Դեկտեմբեր 1993 Հայաստան ուղարկել 100 վառարաններ, կարիքաւոր ընտանիքներու յառաջիկայ ձմեռը քիչ մը թեթեւացնելու նպատակով: Այդ հանգանակութեան տեղւոյն վրայ եղան հետեւեալ նուիրատուութիւնները. Յերրի Յայրպէտեան՝ 20 վառարան, Յարէթ Թորոսեան՝ 10, Յձայեակ եւ Գասպար Թորոսեան՝ 10, Ալիս Գալուստեան՝ 3, Տէր եւ Տիկին Լեւոն Ղազարեան՝ 2, Անթուան եւ Ռոզ Պազարճեան՝ 2, Անդրանիկ Աղսաղեան՝ 1, Նորայր Խղըրեան՝ 1 եւ Գրիգոր ու Արփինէ Թէրոէեան՝ 1:

Հանդիսութիւնը աւարտեցաւ ՌԱԿ-ի խմբերգի երգեցողութեամբ. «Ազգ»

Ստեղծվել է ՀՌԱԿ «Նաիրի» ակումբ

Նոյեմբերի 9-ին Նաիրիի շրջանի Եղվարդ ավանում տեղի ունեցավ ՀՌԱԿ նորագիր անդամների երդմնառության արարողությունը:

Նորագիրների անդրանիկ անդամական ժողովը ստեղծեց ՀՌԱԿ «Նաիրի» ակումբ: Ժողովին մասնակցում էին եւ ելույթ ունեցան ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության անդամ Երվանդ Ազատյանը եւ ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության գրասենյակի վարիչ Վաչագան Գալստյանը: Նորաստեղծ ակումբի ատենապետ ընտրվեց Վ. Գրիգորյանը:

Հայկական մետաղադրամների փորձանմուշներ: Առայժմ չտսուցված սվյալներ վկայակոչելով, «Վոյեննի վեստնիկ յուգա Ռոսիի» շրջանային թերթը հաղորդում է, թե Հայաստան է բերվել հայկական մետաղադրամների երեք հավաքածու եւ թե դրանք պետք է ցուցադրվեն հանրապետության կառավարությանը: Հայկական մետաղադրամների պատրաստման պատվերը կատարվել է Ռուսաստանի դրամահատարաններից մեկում: Անվանական արժեքների թիվը եւ դրամանիշերի բուն անվանումը, մետաղը եւ մյուս պարամետրերն առայժմ անհայտ են: ՆՏ

Բանակ

ԴԱՍԱԼԻՔՆԵՐԸ ՉԵՆ ԽՈՒՍԱՓԻ ՊԱՏԺԻՑ

Աշնանային զորակոչի ընթացքն առայժմ գոհացուցիչ է

Արդեն ավելի քան մեկուկես տարի է, ինչ Հայաստանը ստեղծում է իր ազգային բանակը, սակայն այդ ընթացքում պաշտպանության նախարարությունը հանդիպեց բազմաթիվ լուրջ դժվարությունների, որոնց հետեւանքով նորաստեղծ բանակում զգալի չափերի հասան դասալքությունը, անօրինականությունը եւ այլն: Իր հերթին օրենքը նույնպես բավականին «մեղմ» էր, եւ զորակոչային տարիքի բազմաթիվ երիտասարդներ հնարավորություն էին ստանում օրինական ճանապարհով խուսափել զինվորական ծառայությունից: Փառք աստծո, օրենքը ժամանակին փոխվեց, եւ ներկայումս զորակոչային տարիքը հասցված է մինչեւ 27: Ընդ որում, ծառայությունից ազատվելու իրավունք ունեն միայն տեխնիկական բուհերի ռազմական ամբիոնների ուսանողները:

Նոյեմբերի 2-ին հանրապետությունում սկսվեց աշնանային զորակոչը: Ինչպես երեկ կայացած բրիֆինգում տեղեկացրեց պետնախարար, զորակոչային հանձնաժողովի նախագահ Վազգեն Սարգսյանը, առաջին շաբաթվա արդյունքները գոհացուցիչ են՝ մինչեւ նոյեմբերի 8-ը ներառյալ զորակոչն իրականացվել է 103 տոկոսով: Լավատեսություն է ներշնչում հատկապես այն փաստը, որ զորակոչն առանձնապես հաջող է ընթանում Երեւանում, որտեղ կենտրոնացված է հանրապետության զորակոչային պոտենցիալի զգալի մասը: Մայրաքաղաքում զորակոչն իրականացվել է 124 տոկոսով: Լավ են աշխատել նաեւ Արարատյան դաշտի շրջանները, ինչպես նաեւ Կոտայքը, Հրազդանը, Նաիրին, Չարենցավանը եւ այլն: Անհամեմատ ավելի վատ են աշխատել Լոռվա շրջանները եւ Արմավիրը: Իսկ ամենավատը Տաշիրի, Ստեփանավանի, Թումանյանի, Նոյեմբերյանի եւ Եղեգնաձորի շրջաններում է: Պետնախարարը նույն հայտնեց, որ զորակոչի ընդհանուր առմամբ գոհացուցիչ տեմպերն առաջիկայում կպահպանվեն:

Ամփոփվեցին նաեւ դասալքության դեմ պայքարի արդյունքները: Ընդ որում, պաշտպանության նախարարությունն արդեն ստեղծել է կարգապահական գումարտակ, որտեղ իրենց պատիժը կկրեն առանձնապես չարամիտ դասալիքները: Անցած մեկ շաբաթվա ընթացքում հայտնաբերվել են 677 դասալիքներ, որոնց հետ համապատասխան աշխատանք տարվելուց հետո մեծ մասը վերադարձվել է զորամասեր: Նրանք, ովքեր հասցրել են դասալիք դառնալ մինչեւ զինվորական երդում ընդունելը, զորակոչվել են երկրորդ անգամ, իսկ 103 հոգի կծառայեն կարգապահական գումարտակում: Ի դեպ, պետնախարարն ընդգծեց, որ այդ գումարտակներում ծառայությունը շատ ծանր կլինի, իսկ հարկ եղած դեպքում նրանք կուղարկվեն ճակատի ամենավտանգավոր հատվածները:

Ընդհանուր առմամբ, վերջին շաբաթվա ընթացքում կամավոր զորամասերն են վերադարձել 1000-ից ավելի դասալիքներ, սակայն կարող է պատահել այնպես, որ նրանց մի մասի դեմ քրեական գործ հարուցվի: Ընդհանրապես պրն. Սարգսյանն առանձնացրեց դասալքության հինգ հիմնական պատճառներ՝ զինակոչի նկատմամբ արհամարհական վերաբերմունքը, զինակոչիկների եւ նրանց ծնողների անպատժելիությամբ ոգեւորված հայրենադավ կեցվածքը, զորակոչի տարածքային սկզբունքով անցկացումը, որի հետեւանքով փաստորեն ստեղծվել են տնամերձ տիրոներական ճամբարներ, զորամասերի մեծ մասում զինվորների հաշվառման բացակայությունը եւ բոլոր աստիճանների հրամանատարության կողմից դասալքության խրախուսումը կամ բողոքվությունը: Բացի այդ, ըստ պետնախարարի, զորակոչին խանգարում են առանձին քաղաքական կուսակցություններ եւ կազմակերպություններ, որոնք կոչ են անում ընդգրկվել իրենց ջոկատները: Այսպես, Հայաստանի Հայ հեղափոխական դաշնակցությունը զորակոչային տարիքի երիտասարդներ է հավաքագրում եւ ուղարկում Ղարաբաղ՝ Շուշիի ՀՅԴ կազմավորման շարքերը համալրելու: Վազգեն Սարգսյանը տեղեկացրեց նաեւ, թե այսօր Շուշիի այդ գումարտակում Հայաստանից փախած 60-ից ավելի դասալիքներ կան: Գոյություն ունեն համապատասխան փաստաթղթեր, եւ գործը ներկայումս դատախազությունում է:

Զորակոչային հանձնաժողովի նախագահը պաշտոնապես հայտարարեց, որ դասալիքների թիվը խիստ նվազել է, եւ ներկայումս հայտնի են բոլոր դասալիքների տեղերը: Նա համոզմունք հայտնեց, որ վերջիններիս նկատմամբ ոչ մի զիջում չի լինելու, եւ նրանցից ոչ մեկը չի կարող խուսափել պատժից: Նա դասալիքներին կոչ արեց մինչեւ նոյեմբերի 25-ը ներկայանալ զինկոմիսարիատներ եւ ներողամտություն խնդրել: Եւ քանի որ պաշտպանության նախարարության համակարգում արդեն ջոկատներ չկան, ուստի, ըստ պետնախարարի, կրկնակի դատապարտելի են ինչպես նման ջոկատներին ծառայելու, այնպես էլ Ղարաբաղի բանակում ընդգրկվելու պատրվակով ծառայությունից խուսափելու փորձերը, քանի որ պաշտպանության նախարարությունն ինքը պետք է որոշի, թե որտեղ ծառայեն հայկական բանակի զինվորները:

Մի խոսքով, տարիուկես ուշացումով փորձ է արվում ստեղծել ամուր ու կարգապահ բանակ, եւ ըստ երեւույթին ձեռնարկված միջոցառումների շնորհիվ դա կհաջողվի: Ի դեպ, պետնախարարի նախատինքներից անմասն չմնաց նաեւ «Ազգ» թերթը, որը համարձակվել էր մի հրապարակման մեջ նշել, թե հայկական բանակի հզորությունը փոքր է: Այդ մասին պետնախարարը հայտարարեց, թե բանակի վիճակն այսօր իրեն նույնպես մինչեւ վերջ չի գոհացնում, սակայն դա չի նշանակում, թե հայկական բանակն անհամարտունակ է: Տա աստված, որ այդպես լինի, որովհետեւ Ադրբեջանը տենդագին կերպով համախմբում է իր ուժերը, իսկ որոշ փաստեր կասկածից վեր են թողնում, որ հայկական բանակի զորավարժություններում «հավանական հակառակորդը» կարող է լինել ոչ միայն Ադրբեջանը:

ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Շրջան

Ադրբեջանը փորձում է փոփոխել Ֆրանսիայի կողմնակալ քաղաքականությունը

Ռուսաստանցի մեկնաբանների կարծիքով, պաշտոնական Բաքուն ակտիվացրել է իր դիվանագիտական ջանքերը ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդում հակամարտության գոտու իրավիճակի ակնկալվող քննարկման նախօրեին, եւ Հասան Հասանովի Փարիզ կատարած պաշտոնական այցն ամենայն հավանականությամբ թելադրված էր Էդուար Բալադյուրի կառավարության կողմնակալ քաղաքականությունը փոփոխելու ձգտմամբ: Ֆրանսիան Արեւմուտքի այն երկրներից է, որտեղ ավանդաբար ուժեղ է հայկական սփյուռքի ազդեցությունը երկրի արտաքին քաղաքականության վրա, իսկ դա կարեւոր դեր է խաղում այն առումով, որ Ֆրանսիան ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի հինգ մշտական անդամներից մեկն է, հայ-ադրբեջանական հակամարտության գոտու իրավիճակի վերաբերյալ Անվտանգության խորհրդում բանաձեւերի ընդունմանն առնչվող բոլոր նախորդ քննարկումների ժամանակ Փարիզը թույլ չէր տալիս այնպիսի ձեւակերպումներ, որոնք անմիջականորեն Հայաստանին կդատապարտեին ադրբեջանական տարածքների գրավման համար:

Ինչպես հայտնի դարձավ Նոյյան տապան գործակալությանը, Փարիզում օրերս Ֆրանսիայի արտգործնախարար Ալեն Ժյուպեի հետ հանդիպման ժամանակ Հասանովը ֆրանսիական կողմին քարտեզ է հանձնել հայկական զորքերի գրաված տարածքների նշումներով: Նա նաեւ պրն. Ժյուպեին է հանձնել «Ռուսաստանի կազմի մեջ Ղարաբաղի խաղաղության մտնելու մասին» պաշտոնական փաստաթղթի պատճենը:

Դատելով Ադրբեջանի ԱԳՆ ղեկավարի խոսքերից, որի հետ զրուցեց Նեզավիսիմայայի թղթակիցը, այցի արդյունքները «թույլ են տալիս ակնկալել Ադրբեջանի եւ Ֆրանսիայի հարաբերությունների ջերմացում»: Ինչպես արդեն հաղորդվել է, նախագահ Միտերանը Հասանովի հետ հանդիպման ժամանակ արտահայտվել է Ադրբեջանի ու Հայաստանի սահմանների վերաձեւման դեմ եւ հանդես եկել նրանց միջեւ տարածքային պայմանագիր ստորագրելու նախաձեռնությամբ: Սակայն Նեզավիսիմայայի թղթակցի հետ զրուցելիս Հասան Հասանովը զգուշացրեց, որ «երբ Հայաստանը հրաժարվի այդ փաստաթղթի ստորագրումից, որը կհավաստեր Ադրբեջանի հանդեպ տարածքային հավակնությունների բացակայությունը, ապա ակնհայտ կդառնա, որ հենց Հայաստանն է Ադրբեջանի դեմ ուղղված ագրեսիայի կազմակերպիչն ու ոգեշնչողը»:

Հասանովի խոսքերով, 1989 թ. դեկտեմբերին Հայաստանի խորհրդարանի ընդունած բանաձեւով ոչ միայն Ղարաբաղը չի ճանաչվում Ադրբեջանի անքակտելի մաս, այլեւ կոչ է արվում վերանայել Կարսի պայմանագիրը, հետեւաբար տարածքային պահանջներ է ներկայացնում Թուրքիայի Հանրապետությանը: Չնայած այդ որոշումն անվավեր համարելու Ադրբեջանի եւ Թուրքիայի պահանջներին, Հայաստանի նոր գումարման խորհրդարանը չի շտապում վերանայել այդ հարցը:

Ադրբեջանի արտգործնախարարի խոսքերով, Փարիզում համաձայնություն է ձեռք բերվել այնտեղ՝ եւ Բաքվում նախագահներ Միտերանի եւ Ալիեւի երկու հանդիպում անցկացնելու շուրջը, որոնց ընթացքում կստորագրվի երկու երկրների բարեկամության ու համագործակցության սահմանափակ պայմանագիր: Ակնկալվում է նաեւ, որ Ֆրանսիայի արտգործնախարար Ալեն Ժյուպեն կայցելի Բաքու, որտեղ կմասնակցի Ադրբեջանում Ֆրանսիայի դեսպանատան բացման արարողությանը: ՆՏ

Բաքու

Իրանն ամրապնդում է սահմանը

Նոյեմբերի 8-ին իրանական «Ռեսալաթ» օրաթերթը հայտնեց, որ Իրանը երկու դիվիզիա է ուղարկել Ադրբեջանի հետ սահմանն ամրապնդելու համար: Թերթը նշեց, որ հայկական ուժերն առաջ են շարժվել մինչեւ սահման եւ այժմ տեղակայվել են Կարեւորագույն Դիզ Ղալեսի ամբարտակի մոտ: Երկու դիվիզիաները, որոնցից մեկը բանակային է, իսկ մյուսը հեղափոխության պահապաններինն է, կտեղավորվեն Խոդա Աֆարինի մոտ, Զանգելանի դիմաց, որը գրավվել էր Ղարաբաղի ինքնապաշտպանության ուժերի կողմից եւ դեպի արեւելք Ասլանդուզի շրջանում: Ռոյթր

Կընդունվի Ադրբեջանի նոր զինանշան

Ինչպես Թուրան գործակալությանը հայտնի դարձավ Ադրբեջանի ԳԽ լավատեղյակ աղբյուրից, ամենամոտ ժամանակներս կարող է ընդունվել Ադրբեջանի նոր զինանշան: Դրա ուրվանկարներն արդեն պատրաստ են եւ ներկայացված են Միլլի մեջլիսի որոշ անդամների: Անցյալ տարվա ամռանը Ադրբեջանում վարչակարգի փոփոխությունից հետո երկրի նախկին ղեկավարությունը խիստ քննադատության ենթարկվեց 1918 թ. Ադրբեջանի ժողովրդավարական հանրապետության զինանշանի ընդունման համար: Չի հաղորդվում, թե ինչ տեսք ունի նոր զինանշանը: Սնարֆ

Մախսատունը բռնագանձում է մանաթներ

Աստարայի մաքսային աշխատակիցները Ադրբեջան մուտք գործող Իրանի երեք քաղաքացիների մոտ հայտնաբերել են 150 հազար մանաթ, հաղորդում է Ադրբեջանի մաքսային կոմիտեի մամուլի ծառայությունը: Մանաթները Իրան են տարվում վալյուտային շուկայում Ադրբեջան մեկնող անձանց վաճառելու նպատակով: Ներկայումս իրանական 1 ռիալը հավասար է 1 մանաթի: Բաքվի մաքսային աշխատակիցները Բինաքարի երկաթուղային կայարանում ապրանքատար վագոններից մեկում հայտնաբերել են 3192 ալյումինե ձող, որոնք փորձել էին ապօրինաբար դուրս բերել երկրից: Ապրանքի արժեքը կազմում է 60 հազար դոլլար: Կատարվում է հետաքննություն: Սնարֆ

Ադրբեջանի կոմունիստները վերսկսում են իրենց գործունեությունը

Երկու տարվա արգելքից հետո, նոյեմբերի 2-ին տեղի ունեցավ Ադրբեջանի կոմունիստական կուսակցության համագումար: Ընտրվեց նոր գլխավոր քարտուղար: Նոր ղեկավարը՝ պատմաբան Սայադ Սայադովը, պահանջեց կուսակցության ակտիվիստներից նորացնել կապերը հանրապետության նախկին կոմունիստների հետ եւ փորձել վերականգնել կուսակցությունը: Ադրբեջանի կոմկուսը դադարեցրել էր իր գործունեությունը 1991 թ. Մոսկվայի օգոստոսյան խռովությունից մեկ ամիս հետո: ՅուՊԻ

Նոր աշխատատեղեր Բաքվում

Բնակչության զբաղվածության եւ աշխատանքի Բաքվի կենտրոնը նախատեսում է վաղն անցկացնել ազատ տեղերի տոնավաճառ, որը տեղի կունենա կապիտական ծովայինների մշակույթի տանը: Այդ կենտրոնի ղեկավարներից մեկը Թուրան գործակալությանը հայտնեց, որ տոնավաճառին մտադիր են այցելել հանրապետության 40 ձեռնարկությունների կադրային ծառայությունների ղեկավարներ: Նշվեց նաեւ, որ հայտեր կարող են ներկայացնել ոչ միայն պետական ձեռնարկությունները, այլեւ կոմերցիոն կառույցները: Եւ այստեղ կարող են աշխատանքի տեղավորվել ինչպես գործազուրկները, այնպես էլ նրանք, ովքեր մտադիր են փոխել աշխատանքը: Նախկինում անցկացված նման երկու տոնավաճառների ժամանակ աշխատանքի են տեղավորվել 193 մարդ, որոնց թվում 134 փախստական: Սնարֆ

digitised by A.R.A.R.@

Մշակույթ

ԱԳՆ-ը լավ նվեր ստացավ

Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարությունը բացառիկ նվեր ստացավ: Երեւանաբնակ ճարտարագետ Բագրատ Սառուխանյանը ԱԳՆ-ին նվիրեց վերջին մի քանի տասնյակ տարիներին թողարկված, այսօր արդեն հազվագյուտ դարձած հայկական դասական, հոգեւոր եւ ժողովրդական երգերաժշտության ձայնապնակների մի քանի հարյուր կազմող խմբաքանակ: Նվիրատուի առաջարկով այդ ձայնապնակները նախատեսված է փոխանցել արտասահմանյան պետությունների հայկական դեսպանատներին եւ ներկայացուցչություններին եւ նրանց միջոցով՝ հայ համայնքներում գործող ակումբներին, մշակութային միություններին, ազգային մշակույթի մյուս օջախներին: Բագրատ Սառուխանյանն առաջին հայաստանաբնակն է, որ նման արժեքավոր նվիրատվություն է կատարել ԱԳՆ-ին:

Արտաքին գործերի նախարարությունն իր երախտագիտությունն է հայտնում Բագրատ Սառուխանյանին, գնահատելով մեր համաքաղաքացու այս ձեռնարկումը, որպես կարեւոր լումա արտասահմանում հայ մշակույթի տարածման եւ քարոզման գործում:

ԱԳՆ մամուլի եւ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

Կասպարովը չի առաջադրի իր թեկնածությունը

Նոյեմբերի 9-ին մամուլի ասուլիսում «Ռուսաստանի ընտրություն» բլոկի հիմնադիրներից մեկը՝ Գարրի Կասպարովը, լրագրողներին հայտարարեց, որ ինքը որոշել է ընտրություններում իր թեկնածությունը չառաջադրել, թեեւ բլոկի հիմնադիրներից մեկն է: Նրա խոսքերով, մնալով շախմատի աշխարհի չեմպիոն, ինքը «չի կարողանա խորհրդարանում աշխատել պրոֆեսիոնալ կերպով»: Կասպարովը նաեւ հայտնեց, որ ինքը տարեվերջին մեծ շրջագայություն պետք է կատարի Հարավային Ամերիկայում, ուստի չի կարող մասնակցել ընտրություններին:

Անդրադառնալով Ռուսաստանի արդի քաղաքական իրավիճակին, Կասպարովը նշեց, որ «մինչեւ օրս Ռուսաստանում քաղաքական պայքարը նման էր շախմատի. կային միայն սեւեր եւ սպիտակներ: Իսկ այս պահից մենք կունենանք ոչ թե շախմատ, այլ թղթախաղի բարդ փասիանս»: Կասպարովի կարծիքով, «Ռուսաստանի ընտրությունը» ընտրություններում կհաղթի աննշան առավելությամբ, ստանալով ձայների 25-35 տոկոսը: ՆՏ

Եկեղեցի

Հայց. Եկեղեցւոյ Ամերիկայի Արեւելեան թեմի առաջնորդարանը օգնութեան կը փութայ Հայաստանի Ակադեմիայի գիտնականներուն

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Ամերիկայի Արեւելեան թեմի առաջնորդ Գերշ. Խաժակ արք. Պարսամեանի տնօրինութեամբ, առաջնորդարանի Գրիգոր եւ Կլարա Զոհրապ տեղեկատուութեան կեդրոնի ֆոնդերէն մօտ հարիւր հազար տոլար փոխանցուեցաւ Հայաստանի Ակադեմիայի հազարէ աւելի գիտաշխատողներուն, սատարելու համար հայագիտութեան երախտաւորներուն, որոնք մերօրեայ ծանր պայմաններուն մէջ դեռ կը շարունակեն իրենց աշխատանքները: Փոխանցումը կատարուեցաւ ամռան եւ աշնան ընթացքին, յետ երկարատեւ բանակցութեանց, ընդ մէջ Տեղեկատուութեան կեդրոնի ներկայացուցիչ Տ. Փառէն Ծ. Վարդապետ Աւետիքեանի եւ Ակադեմիայի կողմէ նշանակուած յանձնախումբին: Ըստ այդ համաձայնութեան, հայ գիտնականներ իրենց տրամադրելիք գրութեանց եւ աշխատասիրութեանց դիմաց պիտի ստանային որոշ աշխատավարձ, փոխադարձաբար սատարելով Գրիգոր եւ Կլարա Զոհրապ Տեղեկատուութեան Կեդրոնի գրադարանի ճոխացման: Արդէն մինչեւ սեպտեմբեր յատկացուելիք գումարին կէսը բաշխուած էր ձեռամբ Տ. Փառէն Ծ. Վարդապետի եւ առաջնորդական փոխանորդ Հայկազուն Ծ. Վրդ. Նաճարեանի, որ նոյն նպատակաւ երկու անգամ ուղեւորուեցաւ մայր հայրենիք:

Նկատի առնելով հայրենի գիտնականներուն նեղ պայմանները, Գերշ. Տ. Խաժակ արքեպս. յղացած էր օգնութեան այս միջոցը, որ պիտի քաջալերէր հայագիտութեան զարգացումը թէ՛ հայրենիքի եւ թէ Ամերիկայի մէջ: Ըստ Սրբազան Հօր՝ «որեւէ բանիմաց հայ մարդ, որ կը հասկնայ Մեսրոպ Մաշտոցի կատարած գործին կարեւորութեան, պարտաւոր պէտք է զգայ զօրավիգ կանգնելու հայ մշակոյթի եւ պատմութեան հետազօտութեամբ զբաղողներուն: Ներկայ օրերուն մենք սատար պէտք է հանդիսանանք հայրենի մտաւորականութեան եւ մանաւանդ հայագիտութեան ասպարէզին մէջ վաստակ ունեցողներուն»:

Առաջնորդարանի Գրիգոր եւ Կլարա Զոհրապ տեղեկատուութեան կեդրոնը, որ կեանքի կոչուած է վեց տարիէ ի վեր, շնորհիւ Գրիգոր Զոհրապի դստեր Տիկ. Տոլորէս Լիմաճեանի նուիրատուութեան, մշակութային ուրոյն գործունէութիւն կը ծաւալէ Ամերիկայի մէջ: 1992 թուականի մայիսին հայրենի գիտնականներու մասնակցութեամբ կեդրոնը կազմակերպեց միջազգային գիտաժողով մը Մովսէս Խորենացիի հազար հինգ հարիւր ամեակին նուիրուած: Կեդրոնին գլխաւոր առաջադրութիւնն է հայ ժողովուրդի պատմութեան, հայ եկեղեցւոյ մասին եւ Հայաստանի վերաբերեալ տեղեկութիւններ տրամադրելի դարձնել հայերու եւ օտարներու: Կեդրոնն ունի հրատարակութիւններ, ինչպէս շաբաթական լրատու թերթիկ եւ այլեւայլ գիրքեր եւ գրքոյկներ: Այս աշնան Կեդրոնը սփիւռքի մէջ առաջին անգամ ըլլալով նախաձեռնակ եղաւ հայ լրագրութեան սկզբնաւորութեան երկու հարիւր ամեակի նշումին: Այդ առթիւ Կ. Պոլսէն մասնաւոր հրաւիրուած էր Ռոպէր Հատտէճեան, խմբագրապետ «Մարմարա» օրաթերթին:

Ակադեմիայի եւ Զոհրապ կեդրոնի միջեւ հաստատուած կապը մեծապէս օգտակար պիտի ըլլայ, որ կեդրոնը ճոխացնէ իր գիրքերու եւ յօդուածներու հաւաքածոն եւ հարկ եղած պարագային ամերիկահայ եւ ամերիկացի հետազօտողներու եւ հայ գիտնականներու միջեւ շփում հաստատէ:

ԿԼԱՐԱ ԶՕՀՐԱՊ կեդրոն

Խմբագրության կողմից ավելացնենք, թե նույն առաջնորդարանի նվիրատվությամբ վերսկսվել են հրատարակվել Ակադեմիայի զույգ հանդեսները՝ «Պատմաբանասիրական հանդես» եւ «Լրաբեր»: Առաջնորդարանը հոգում է ոչ միայն դրանց թղթի, տպագրության ծախսերը, այլեւ աշխատակիցների հոնորարները:

Կինո

Մամուլի անսովոր ասուլիս կինոգործիչների դահլիճում

«Նա մի ռեժիսոր է, որին հրաշալի ճանաչում է ամբողջ աշխարհը, բայց չի ճանաչում հայրենիքը», այս խոսքերը հնչել են մի քանի տարի առաջ Մոսկվայում՝ Արտավազդ Փելեշյանի հեղինակային երեկոներից մեկի ժամանակ: Հիմա նույն վիճակում է հայտնվել ընդհանրապես հայ կինոն, եւ ինչպես երեկ հայտնեց ՀՀ մշակույթի փոխնախարար, կինոգետ Միքայել Ստամբոլցյանը, աշխարհում հայ կինո երեւույթի հեղինակությունը բարձրանալուն զուգընթաց Հայաստանում այն հեղինակազրկվում է, կինոթատրոններում հայկական ֆիլմեր չեն ցուցադրվում, եւ դրանց մասին խոսակցությունները գրեթե դադարել են: Իսկ Հայաստանի կինեմատոգրաֆիստների միության վարչության պետ Սերգեյ Իսրայելյանը երկրորդեց, որ ինքը դարձյալ այն մտքին է, որ հայ կինոն մեռել է...

Ինչեւէ, մայրաքաղաքի կինոտան դահլիճում երեկ մեզանում անսովոր մամուլի ասուլիս կար, այն նվիրված էր նոյեմբերի 13-20-ին կինոտան մեծ դահլիճում անցկացվելիք դեբյուտային ֆիլմերի առաջին հայկական փառատոն-ցույցին, եւ ինչպես վկայեց ՀՀ արտգործնախարարության մշակույթի բաժնի վարիչ կինոռեժիսոր Հարություն Խաչատրյանը, փառատոնը պիտի վերածվի մեծ երիտասարդական տոնի (մուտքն ազատ է եւ անվճար):

Ներկայացված են երեք տասնյակից ավելի ամենատարբեր ժանրերի ֆիլմեր, այդ թվում այնպիսիք, որոնք մասնակցել են միջազգային փառատոների եւ այնպիսիք, որոնք նոր են դուրս եկել լաբորատորիայից: Կան նաեւ ուսանողական ստեղծագործություններ: Մասնակցում են ոչ միայն պետական, այլեւ մասնավոր ստուդիաներ (մի քանի անկախ ստուդիա կոմերցիոն նկատառումներով չեն մասնակցում փառատոնին):

Կազմակերպիչները, բացի առանձին պարգեւատրումներից, նախատեսել են նաեւ լուրջ մրցանակներ. «Հայֆիլմ»՝ 50 հազար ռուբլի, «Ինտուրիստ Արմենիա»՝ 30 հազար ռուբլի, խաղաղության ֆոնդ, արտգործնախարարության եւ մշակույթի նախարարություններ՝ 100 հազարական ռուբլի: Տրվելու է Միշել Լեգրանի մրցանակ՝ 300 հազար ռուբլի, որը նա փոխանցել է խաղաղության ֆոնդի միջոցով: Գլխավոր մրցանակագիրը ձեւավորվել է Մատենադարանում, հեղինակ՝ Թամարա Օհանյան: Ի դեպ, իր տեսակի մյուս փառատոներից այս մեկը տարբերվում է նրանով, որ այլ երկրներում պահանջվող 100 հազար դոլլարի փոխարեն կազմակերպման վրա չի ծախսվել եւ ոչ մի կոպեկ:

Այն խորհրդանշում է հայ կինոյի անցած պատմության Փարիզում ցուցադրվածի շարունակությունը եւ որ, ինչպես ասուլիսում հայտարարեց Հարություն Խաչատրյանը՝ թարմ արյան հոսքը դեպի կինոարվեստ շարունակվում է: Կապրենք կտեսնենք:

ՌՈՒԶԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Կարճ

Հայ-իրանական մշակութային կապերի նոր էջ

Օրերս Երեւանում լույս տեսավ Օմար Խայամի «Ռուբայիններ» գիրքը գունավոր նկարազարդումներով: Նկարների հեղինակը համաշխարհային կերպարվեստում իր անզուգական ոճը հաստատած իրանահայ նկարիչ Դարվիշն է (Անդրե Սեւրուգյան, ծնվել է 1886 թ.), որի նկարներն առաջին անգամ են ներկայացվում Հայաստանում: Դարվիշի նկարները բազմիցս ցուցադրվել են Հնդկաստանում, Վիեննայում, Բեռլինում, Բրյուսելում, Լոնդոնում, արժանանալով մասնագետների բարձր գնահատականին: 1934 թ., Ֆիրդուսու հազարամյակի օրերին, Դարվիշն իր նկարների համար (շուրջ 400 նկար) արժանացել է բարձրագույն պարգեւի՝ «Արվեստի եւ գիտության» շքանշանին: Նրա «Շահնամեի» նկարազարդումներից հարյուրը գնել է Բոմբեյի թանգարանը: Ինչպես հայտնեց գրքի կազմող եւ թարգմանիչ Վարուժան Խաստուրը, այս գրքով փորձ է արվել բառի եւ գույնի ներդաշնակ երկխոսության: Գիրքը նոր էջ է բացում հայ-իրանական մշակութային կապերն ընդլայնելու գործում: ՆՏ

ԼՂՀ ղեկավարությունը ապահովում է դպրոցականների անընդմեջ ուսումը

Ստեփանակերտի գործկոմի ժողովրդական կրթության բաժնի վարիչ Համլետ Ասրիյանը Նոյյան Տապան գործակալության թղթակցին հայտնել է, որ այս ձմեռ ջեռուցվելու են Խաղաֆի երկու՝ թիվ 1 եւ 5 դպրոցները: Միայն թիվ 5 դպրոցի ջեռուցման համակարգի վերականգնման համար ծախսվել է 1,5 մլն. ռուբլի: Ինչ վերաբերում է մյուս դպրոցներին, ապա, ըստ Ասրիյանի, այս ձմռանը բոլոր դպրոցների տարրական դասարանների դասասենյակները պետք է տաքացվեն փայտի վառարաններով: Վառարաններն արդեն պատրաստ են, կուտակված է 330 խորանարդ մետր վառելափայտ: Այսպիսով, ի տարբերություն նախորդ ձմռան, երբ սովորում էին միայն բարձր դասարանների աշակերտները, այս տարի պարապմունքներ են անցկացնելու դպրոցների բոլոր դասարանները: ՆՏ

«Դիագնոստիկայի» տնօրենը ճշտում է

«Ազգ» օրաթերթի ս.թ. նոյեմբերի 10-ի համարում տպված «Երեւանի ախտորոշիչ կենտրոնն այսօր» հոդվածում թույլ են տրված անճշտություններ:

ՆՏ-ի թղթակցի հետ զրույցի ժամանակ ես չեմ հայտնել եւ չէի կարող հայտնել, թե «թունաքիմիկոսների լաբորատորիայի գործը սարքովի է եւ թմրանյութերի հայտնաբերումը անարդյունք անցավ»: Այդ կապակցությամբ կա «Դիագնոստիկա» Բ/Մ վարչության պաշտոնական դիրքորոշումը, որը տպվել է «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթի 06.11.93 թ. 198 (802) համարում: Անհասկանալի պատճառով Նոյյան Տապան գործակալության թղթակիցը ձեւակերպումներ է օգտագործել, որոնք բացի իրականությանը չհամապատասխանելուց, վիրավորական են ե՛ւ «Դիագնոստիկա» Բ/Մ, ե՛ւ ՆԳ մարմինների համար: Անճշտություններ են թույլ տրվել նաեւ հիվանդների թվի նվազման ցուցանիշի, ինչպես նաեւ վճարովի հետազոտությունների հաշվին անվճարները պահպանելու մասին: Անհասկանալի է, թե ինչու, չնայած նման նուրբ եւ մասնագիտական հարցեր շոշափող տեքստը նախօրոք համաձայնեցնելու մասին մեր պայմանավորվածությանը, թղթակիցը նյութը ուղարկել է խմբագրություն:

Խնդրելով տպագրել այս հայտարարությունը, հույս ունենք, որ լրագրողները այսուհետեւ ավելի հավասարակշռված կլինեն մեր գործունեության հետ կապված այլ հարցերը արծարծելիս:

Հարգանքներով՝ «Դիագնոստիկայի» գործադիր տնօրեն
Ա. Գ. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

AMERICAN UNIVERSITY OF ARMENIA
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՀԱՏՈՒԿ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ԲԱԺԻՆԸ
հրավիրում է Ձեզ եւ Ձեր ընկերներին մասնակցելու
Հայաստանում ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչ եւ մշտական կոորդինատոր
ԹԵԼՄԱ Օ'ԶՈՆ ՍՈԼՈՐԶԱՆՈՅԻ
դասախոսություններին՝ հետեւյալ թեմաներով.
«ՄԱԿ-ի ակունքները, կազմակերպությունները եւ կառուցվածքը»
Երկուշաբթի՝ նոյեմբերի 22, 1993 թվ. ժամը՝ 15:30-17:00
«Միջազգային խաղաղություն եւ անվտանգություն»
Չորեքշաբթի՝ նոյեմբերի 24, 1993 թվ. ժամը՝ 15:30-17:00
«Տնտեսական եւ սոցիալական զարգացում»
Ուրբաթ՝ նոյեմբերի 26, 1993 թվ. ժամը՝ 15:30-17:00
«Մարդու իրավունքները եւ մարդասիրական օգնություն»
Երկուշաբթի՝ նոյեմբերի 29, 1993 թվ. ժամը՝ 15:30-17:00
«Միջազգային իրավունք»
Չորեքշաբթի՝ դեկտեմբերի 1, 1993 թվ. ժամը՝ 15:30-17:00
«ՄԱԿ-ի հետ կապված միջկառավարական գործակալություններ»
Ուրբաթ՝ դեկտեմբերի 3, 1993 թվ. ժամը՝ 15:30-17:00
Հասցեն՝ Մարշալ Բաղրամյան 40
փոքր դահլիճ
Անգլերեն հայերեն թարգմանությունը ապահովվում է:

UNIVERSITY EXTENSION
Cordially invites You and Friends to a lecture series by
MS. THELMA O'CON-SOLORZANO
United Nations Representative and Resident Coordinator in Armenia
Monday, November 22, 1993, 3:30-5:00 p. m.
<Origin of the United Nations and Organizations and Structure of the United Nations>
Wednesday, November 24, 1993, 3:30-5:00 p. m.
<International Peace and Secturity>
Friday, November 26, 1993, 3:30-5:00 p. m.
<Economic and Social Develope-ment>
Monday, November 29, 1993, 3:30-5:00 p.m.
<Human Rights and Humanitarian Assistance>
Wednsday, Desember 1, 1993, 3:30-5:00 p.m.
<International Law>
Friday, Desember 3, 1993, 3:30-5:00 p/m/
<Intergovernmental Agencies Related to the United Nations>
The lectures will be held in the small auditorium of the American University of Armenia, 40 Marshall Bagramian Street.
Simultaneous translation will be provided from English into Armenian.

FREE FLIGHT
կրթական կենտրոնը հրավիրում է
բոլոր ցանկացողներին մասնակցել անգլերեն լեզվի դասընթացներին, որը կազմակերպում է Ամերիկյան համալսարանների դիմորդների, ինչպես նաեւ անգլերեն ամբողջական գիտելիքներ ստանալ ցանկացողների համար:
Ունկնդիրներին առաջարկվում են դասընթացի հետեւյալ բաժինները՝
1. Սկսնակների արագացված ուսուցում Beginner letel
2. Լեզվի զարգացման դասընթաց Intermadiate level
3. Լեզվի կատարելագործման դասընթաց Odianced level
Դասընթացն անց է կացվում հատուկ գրականության եւ ծայնեբզրիների միջոցով հարմարավետ սարքավորված լսարանում, Ամերիկայի ուսուցիչների մասնակցությամբ: Վճարը կանխիկ կամ փոխանցումով: Ունկնդիրներին կշնորհվեն վկայագրեր դասընթացն ավարտելու մասին:
FREE FLIGHT կրթական կենտրոնի հասցեն է
Երեւան, Աբովյան փող. թիվ 14, «Երեւան» հյուրանոց, 301 սենյակ,
հեռ. 52.94.18

digitised by A.R.A.R.@

[illegible]

ՆՈՅԵՄԲԵՐՅԱՆ. ԱՋԻՑ ՁԵՌՈՒ, «ՏԱԼԴԱ» ՏԵՂ

Երբ հոգնել են ճամփաները

Երբ արդեն բարեհաջող հաղթահարել ես Ստեփանավան-Ալավերդի ավտոճանապարհը, հավատա, որ Նոյեմբերյան հասնելն այնքան դժվար չէ: Ճիշտ է, «Իկարուսը» դժվարությամբ, հաճախ երկրորդ-երրորդ փորձից է կարողանում «գլուխ հանել» լեռնային ոլորաններից, փոխարենը, ինչպես ավտոբուսի վարորդն է ասում, այդ ճանապարհը «խայտառակությունից» ավելի անվտանգ է: Անշուշտ, նկատի է առնվում Իջևան-Նոյեմբերյան ավտոճանապարհը, որով տարիներ առաջ Նոյեմբերյանի շրջանը կապվում էր Երևանի հետ: Այսօր այդ ճանապարհով Կիրանց-Ոսկեպար-Բաղանիս հատվածի պոտենցիալ վտանգավորության պատճառով տեղական երթուղային ավտոբուսների երթևեկությունը դադարեցված է. «Նախարարությունն արգելել է այդտեղով երթևեկել», ասում է վարորդը: Այնուամենայնիվ, չնայած ադրբեջանական հրետանության ակտիվությանը, երթևեկությունն այդտեղով գործում է, հանձինս այդ ճանապարհը կտրող առևտրականների, «վոլգա» գործով Երևան կամ Երևանի կողմերը գնացողների, փախուստ ավտոբուսների ու միկրոավտոբուսների անցուդարձի, որոնք վտանգավոր ճանապարհահատվածը կտրում-անցնում են մի շնչով (հաճախ օգտագործելով Հաղարծնի ճամփաները), քանզի բացառված չէ, որ ավելորդ մտքով անցնի մի կրակահերթ արձակել անցնող մեքենայի վրա կամ էլ ստուգել ականանետների կամ նռնականետի դիպուկությունը: Դեռևերը ցույց են տալիս, որ դա այնքան էլ անհավանական չէ: Իսկ պատահականություններից խուսափողները գերադասում են Երևան հասնել Ալավերդի-Ստեփանավան-Վանաձոր-Սպիտակ-Աշտարակ երթուղով, որով երթևեկում են նաև Երևան-Նոյեմբերյան երթուղով աշխատող տեղական ավտոբուսները: Ի դեպ, այս ճանապարհը ևս, այս անգամ արդեն ոչ քաղաքական պատճառներով, անվտանգ չէ. բանն այն է, որ Ալավերդի-Վանաձոր ավտոճանապարհը ժայռի փլվելու հետևանքով բավական ժամանակ է չի գործում և դեռ երկար այդպես կմնա, քանի որ այն կառուցվել վերանորոգման է ենթակա: Ու միակ անվտանգ ճանապարհը Ալավերդի-Ստեփանավանն է, վտանգավոր, անբարեկարգ ոլորապտույտներով: «Գոնե այս ճանապարհը վերանորոգվի, թե չէ մեկով արգելում են, մյուսով էլ գլուխ հանիր ոնց կարող ես, մեքենայի ծախսերն էլ վզիդ» դժգոհում է «Իկարուսի» վարորդը:

Ինչևէ, բախտդ բերում է, ու դու բարեհաջող Երևանից հասնում ես Նոյեմբերյան: Զգուշացնենք, որ պետք է իմանաս, թե որն է ավտոբուս գնում, որովհետև Նոյեմբերյանի հետ ավտոբուսային կապը իրականացվում է օր ու մեջ (երբ վառելիք է լինում) միայն Երևանի ավտոբուսների միջոցով, որովհետև վառելանյութի բացակայության պատճառով Նոյեմբերյանի ավտոբուսները գրեթե անգործության են մատնված, եթե չհաշվենք շաբաթը երեք անգամ դեպի Վանաձոր կոմերցիոն ուղերթները: Թեև գները ու գնալ-չգնալը վարորդի հայեցողության տակ են, այնուամենայնիվ մարդիկ օգտվում են դրանից, որովհետև դրանով նաև շրջկենտրոնը կապվում է այդ ճանապարհին ընկած գյուղերի հետ: Մնացած դեպքերում շրջկենտրոնից գյուղերի հետ կարելի է կապվել կամ օրվա մեջ հազիվ մի անգամ այդ կապը իրականացնող ավտոբուսներով (կոմերցիոն գներով) ու «մարշրուտկեքով», կամ էլ, որ ավելի հավանական ու կիրառական է՝ ոտքով:

Այս ամենն այն պարագայում, երբ երկարատև հանրապետության մուտք գործող ողջ վառելանյութն անցնում է Նոյեմբերյանի շրջանի Այրում կայարանով, առանց շրջանին «բաժին հանելու»: Ի դեպ, նույնիսկ շրջկենտրոնի հացի գործարանը, որ սպասարկում է շրջանի 17 գյուղերի, ստիպված է իր բաժին վառելիքի համար հասնել Հրազդան, ոմանց հանձնարարության շնորհիվ «քրի տակից» բաց թողնել վառելիքի վագոնները և այնուհետև վառելիք ծախսելով գնալ վառելիքի հետևից:

Շրջկենտրոնն արդյո՞ք շրջանի սիրտն է

Նոյեմբերյանում խանութներ կան, ինչպես բոլոր նորմալ, մարդաբնակ վայրերում: Սակայն միայն հացի խանութից կարելի է որոշակի ժամերի որևէ ապրանք այսինքն հաց գնել: Երբ ցանկություն ունենամ մտնել որևէ այլ խանութ, դեղատուն, առևտրի շրջկենտրոնի հանրախանութ, մտնել կարող եմ, բայց ուղղակի կամ կամաչեմ ծեզ նայող բառացիորեն դատարկ բաժիններից, կամ էլ կզարմանամ, որ խանութի մուտքին ոչ մի ցուցանակ չկա այնտեղ գտնվող բանգարանի մասին: Այո, այո, թեև շրջկենտրոնի միակ բանգարանը՝ հնադարյան հազվագյուտ ցուցանմուշներով ու գտածոներով, գտնվում է տեղի թիվ 1 միջնակարգ դպրոցում, որն օրերս 100 տարեկան դարձավ, այնուամենայնիվ շրջկենտրոնի հանրախանութն էլ վերածվել է մի յուրօրինակ ապրանքի բանգարանի. թեև բանգարանում գոնե ցուցանմուշներ են լինում:

Փոխարենը առևտրական ջերմ մրցույթ են ստեղծել մայթեզրերը ամբողջական տեսքի բերող կրպակները ու խանութները, որտեղից նոյեմբերյանցին այսօր կարող է որևէ բան ճարել, մանավանդ սնունդ: Ինչ վերաբերում է գներին, ապա թեև դրա առումով դրանք Երևանի գներին չեն հասնի, բայց մյուս կողմից էլ երևանյանին տվել-անցել են:

Ու դա բնականաբար այդպես էլ պետք է լիներ, հաշվի առնելով, որ ապրանքները մեծամասամբ Երևանից են ներմուծվում ու գները էլ որոշվում են ըստ ճաշակի ու խղճի: Ապրանքների ներմուծման մյուս բազմահայտ «մուտքն է»՝ Սադախլոյի կամուրջը, որտեղ հայ-վրաց-ադրբեջանական եռակողմ առևտրախաղեր են տեղի ունենում 3 հանրապետությունների տարբեր շրջանների ներկայացուցիչների միջև: Ու քանի որ այստեղ առևտուրը վերջերս արդեն միայն «նոր փողով» է կատարվում, ուստի և Նոյեմբերյանում դրանց գները ևս առանձին տարբերություն չեն ներկայացնում:

Քանի որ Սադախլոյի «մուտքի» կոնտինգենտը ու բիզնեսը» առանձին ուսումնասիրության են պահանջում, միայն նշենք, որ հիմնական «մթերքը» բենզինն է, «մթերողները» մեր հարևանները, առնողները Հայաստանի տարբեր շրջաններից: Ինչ մնում է գնած բենզինը տեղ հասցնելուն, ապա այստեղ ընդհանուր առմամբ այդ պրոցեսը կարելի է որակել «կրողների» և «կրվողների» համագործակցություն, երբ «կրողները» նրանք են, ովքեր ուժ, հնարավորություն ու առիթ ունեն և գործում են ըստ ցանկության և ախորժակի, իսկ «կրվում են» բոլոր վառելիք տեղափոխողները, չնչին բացառություններով ու չնչին տարբերություններով: Շուկա է, ինչ կարող ես անել, չէ՞...

Իսկ շուկա Նոյեմբերյան շրջկենտրոնում իհարկե կա, խնկական, ինչպես ասում էին, կոլտնտեսային շուկա: Բայց եթե «մուննեսը» բաց թողիր շուկա գնալու, մտքից հանիր շուկայից մրգեր գնելու ցանկությունը ևս: Ամոթ է, չէ՞, ոնց կարելի է գյուղատնտեսական շրջանում շուկայից օգտվել, թեև դեռ հարց է, թե նախկին գյուղատնտեսական «տերից» ինչ է մնացել շրջանում, երբ միայն երկար որոնումներից հետո կարող ես որևէ կաթնամթերք գնել, այն էլ սեփականատերերի «դիմերը» ընկնելուց հետո: Միակ հանրամատչելի ու հեշտ ճարվող ապրանքն ու սննդամթերքը միսն է, որը նաև Երևան առաքվող նկատառելի ապրանքներից է, եթե ոչ ամենանկատառելին (փաստը չհաշված): Նախավերջին տվյալներով, տավարի միսը վաճառվում էր 2.5 հազար ռուբլով (հին), խոզինը՝ 4 հազար, իսկ բենզինը Սադախլոյի կամուրջին՝ 20 լիտրը 12 հազարով (նոր դրամով):

Գուցե նաև սա է պատճառը, որ շատերն այսօր Նոյեմբերյանում ևս բիզնեսով են զբաղվում տանում-բերում, առնում-ծախում: Նմանատիպ բիզնեսի համար խթան է նաև աշխատատեղերի խնդիրը: Պաշտոնական տվյալներով, Նոյեմբերյանի շրջանում կա 838 գործազուրկ, սակայն փաստ է, որ այս տվյալներից անդին թվերն ավելի մեծ են, քանի որ ոչ բոլորն են ոչ միայն «լայնը» անում գրանցվելու զբաղվածության կենտրոնում, այլև վստահ չեն, թե գրանցվելուց հետո իրենց համար գործ կճարվի: Նույն պաշտոնական տվյալներով, այսօր գործի են տեղավորվել ընդամենը 2 հոգի:

Այդպիսի իրավիճակում չի բացառվում նաև արտահոսքը շրջանից: Թեև այստեղ էլ պաշտոնական թվերը միայն առերևույթ են արտացոլում պատկերը, իսկ արտահոսքի աշխարհագրությունը ձգվում է Երևանից մինչև Խաբարովսկ, Վորոնեժից Վոլգոգրադ: Անշուշտ, բոլորին չէ, որ կարող է դուր գալ այն խնդիրը լուծելը, թե որտեղ աշխատես, նաև որտեղ ապրես, նույնիսկ կինոյում չես կարող տեսնել, որովհետև... Նոյեմբերյանում կինո չկա, դրան մեկ-մեկ փոխարինում են բարեհամբավ ֆոլկսանիկներն ու Լեստանենները: Ասում են, թե վերջերս Նոյեմբերյան ժամանած Լեստանենի ազդեցությունը փորձել ցանկացողներն այնքան շատ են եղել, որ ցանկացողներին տեղավորել են նաև ծեսակույտի տան միջանցքում, իսկ Լեստանենը իր բուժումները իրականացրել է դահլիճի բեմից, մի քանի դռներ այն կողմ: Ինչ անենք, Կաշպիրովսկին ինչո՞ւ հեռվից էր բուժում...

Քո տունը ի՞մ տունն է

1988 թ. երկրաշարժից հետո Նոյեմբերյանում ՀՕՄ-ի կողմից սկսվեցին կառուցվել «ամերիկյան» տնակներ: Սկսեցին ու էսօր ավարտել են, արդեն բաժանվել են ու մարդիկ այնտեղ տեղավորվում են:

Թվում է, վերջ, բնակարանային շինարարության այսօրվա դրդողցան իրավիճակում պետք է միայն ուրախանալ ու շնորհավորել բնակարանատերերին: Սակայն այդ բաժանումից հետո հակառակ երևույթներն են առաջ եկել, ու այդ տնակներն ստացածներից շատերի համար հարևան-ծանոթ նախկին կապը նույնիսկ թշնամական երանգավորում է ստանում, ու այս ամբողջը բաժանման շուրջ խոսակցությունների, պատմությունների, դժգոհությունների ու չարացած փաստերի հետևանքով:

Ո՞ւմ համար էին կառուցվում տնակները և ո՞ւմ բաժին հասան: Այս հարցերի համար տարբեր պատասխաններ կան, որոնց տարափնույթ դրսևորումներից գուցե թե միայն իրավապահ մարմինները գլուխ հանեն:

Համաձայն շրջկենտրոնի թիվ 10 շենքի բնակիչների, այդ տնակները ի սկզբանե կառուցվում էին իրենց համար, քանի որ երկրաշարժի հետևանքով իրենց շենքը վթարային է ճանաչվել (այդ եզրակացությանն է հանգել նաև Երևանից ժամանած մասնագիտական հանձնաժողովը), այդպիսի համաձայնություններ (որ տնակներն իրենց համար են) շենքի բնակիչներին տվել է շրջգործկոմը, նրանք նույնիսկ մասնակցել են տնակների համար նախատեսված տարածքների բարեկարգմանը: Տնակները նրանց բաժանելու վերաբերյալ նույնիսկ գործկոմի համապատասխան որոշում է ընդունվել:

Սակայն իրադարձությունների հետագա ընթացքը այլ տեսք է ընդունել: Շրջխորհրդի գործկոմի ղեկավարության եւ կազմի փոփոխությունից հետո փոխվել է դրությունը նաև այս «ֆրոնտում»: Գործկոմի նախկին Երևանից եկած ևս մի հանձնաժողով (բնակիչների խմբերով, հանձնաժողովը մի մարդից է բաղկացած եղել, որն էլ ուսումնասիրություն է կատարել առանց որևէ գործիքի, մինչդեռ նախորդ հանձնաժողովը տարբեր գործիքներով ուսումնասիրություններ է կատարել) հանգել է այն եզրակացության, որ շենքի վիճակն այնքան էլ անբարեհույս չէ, և այն կարելի է վերականգնել առանց բնակիչներին էվակուացնելու: Իսկ շրջգործկոմն էլ իր հերթին չեղյալ է համարել նախկին գործկոմի նախորդ որոշումը տնակները բաշխելու վերաբերյալ, հաստատել է նոր կարգ, ըստ որի դրանք բաշխվելու էին ամենակարիքավորներին ու զոհված ազատամարտիկների ընտանիքներին: Ահա այդ բաշխումից հետո է, որ առանց այն էլ պղտորված ջուրը ավելի է գույնը փոխել: Ըստ ոմանց, այդ թվում և թիվ 10 շենքի շատ բնակիչների, բաշխումն իրականացվել է բազում անօրինականություններով և տնակներ ստացել են, բացառությամբ մի քանիսի, դրանց կարիք չունեցողները, մինչդեռ բազում իսկական կարիքավորներ դուրս են մնացել բաշխման ցուցակից: (Ի դեպ, նշված շենքից տնակ են ստացել 7 ընտանիք): Համաձայն շրջգործկոմի նախագահի տեղակալներից մեկի, բաշխումը 90 տոկոսով արդարացի է կատարվել, մնացած 10 տոկոսն էլ մարդկայնորեն հասկանալի շեղումներ են: Այնուամենայնիվ, անհասկանալի է, թե ինչպես է մեկը մարդկայնորեն շեղվելու բախտին արժանացել, մյուսն անարդարորեն դուրս է մնացել տնակները բաշխելու ցուցակից: Իսկ ցուցակի շուրջ արդեն ներշրջանային բանահյուսական զրույցներ են հյուսվել, որոնք նաև արժեքավորել են տնակներին հասնելու գները՝ 800 հազարից մինչև 3 մլն: Այդ բանահյուսությունից մի դրվագ նույնիսկ ասում է, թե մեկից 5 մլն են ուզել, վերջը «բարիշել են» 3 միլիոնով: Թե ով է ուզել, բնական է, ոչ մի զրույց չի նշում, իսկ թե որտեղից են ծնվել այդ թվերը, դրա համար համապատասխան մարմինները թերևս համապատասխան կարողություններ ու իրավունք-պարտականություններ կունենան բացը չորից ցոլելու ու բարձրացած ծխի ակունքը գտնելու ուղղությամբ: Երևի գուցե նաև ա՞յդ ծխի մեջ է կորել բաշխված տնակների առիթով այնտեղ հնչած ատրճանակի կրակոցը, որի հեղինակի անունը իմացողները գիտեն, չիմացողները լսում են, մի այլ մարդ էլ ձգտում է իր տնակը պահպանելու այլ միջոց գտնել, չցանկանալով նման կրակոցով իր ունեցածից զրկվել: Հանաք բան չէ «դոմիկից» զրկվելը, որ ամեն ինչի հետ մեկտեղ նաև շատ ջանքեր է «կերել»: Իբրև այս պատմության վերջաբան նշենք, որ չնայած տնակները արդարացի բաշխելու իշխանության հավաստիացումներին, շատ իսկական կարիքավորներ դեռ այդ կարգավիճակում են, մինչ ուրիշները մի տնից տեղափոխվել են մյուսը: Զոհված 35 ազատամարտիկների ընտանիքներից ապահովվել են միայն երկուսը: Մինչդեռ կառուցողները (ՀՕՄ-ը) թերևս խորապես համոզված են, թե ամեն ինչ տեղը տեղին է:

Ժողովրդի ծառաներ էլ ունենք

ՀՀ Գերագույն խորհրդում Նոյեմբերյանի շրջանն ունի, ավելի ճիշտ, շրջանից ընտրված է երեք պատգամավոր: Իսկ ունենալ կամ չունենալը կարելի է պարզել նոյեմբերյանցու հետ զրուցելով: Նշենք, միայն, որ Գ-ն նրանք գրեթե հնարավորություն չեն տալիս տեղեկանալու նրանց ներկայության մասին, ոչ այն պատճառով, որ ռադիոֆիկացիան Նոյեմբերյան չի հասել: Ոչ, ուղղակի նրանք հազվադեպ են խոսում... խոսափողից:

Տ.Գ. Նոյեմբերյանի սահմանամերձ շրջան լինելն այս անգամ մենք չշոշափեցինք, ցանկանալով ռազմական հաղորդագրություններին կողքին գոնե փոքր-ինչ անդրադառնալ ոչ ռազմականին, թեև մեր այնտեղ գտնվելու օրերին ևս կրակոցները չէին դադարում: Մեր թի հնարավորություններից ելնելով սահմանափակվում ենք լոկ որոշ դիտարկումներով:

ԳԱԳԻԿ ՆԱԶԱՊԵՏՅԱՆ
Երևան-Նոյեմբերյան-Երևան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
Հատուկ դասընթացների բաժին
Դասախոսությունների շարք

Սփյուռքահայ գրականության կարեւոր դեմքերը

թեմայով

Դասախոս՝ Գրիգոր Շահինեան

Նոյեմբերի 16 դեկտեմբերի 16, 1993
Երեքշաբթի եւ հինգշաբթի, ժամը՝ 15:00 17:00
ՀԱՀ-ի շենքում, թ. 23 լսարան

Թվով տասը դասախոսությունների ընթացքում կքննարկվեն հետեւյալ թեմաները
1. 1920-ի հասոմը եւ սփյուռքահայ գրականության սկզբնավորումը «Մեհեան»-ի հեղինակներ՝ Թեքեան, Օշական
2. Ամերիկահայ օջախը եւ «Կարոտի գրականություն» մշակող հեղինակները՝ Համաստեղ, Բ. Նուրիկեան, Արամ Հայկազ
3. Ֆրանսահայ օջախը եւ «Փարիզի տղաք»՝ Շահան Շահնուր, Շաւարշ Նարդունի, Հրաչ Զարդարեան, Յարութիւն Կոստանդեան, Նիկողոս Սարաֆեան, Բիւզանդ Թոփալեան
4. Մերձավոր Արեւելքի օջախը՝ Վահէ Վահեան, Անդրանիկ Ծառուկեան, Մուշեղ Իշխան
5. Պոլսի եւ Պաղեստինի պարագան
6. Սփյուռքի նոր գրականությունը՝ Վահէ Օշական, Գրիգոր Պըլտեան
7. Հեռանկարներ

Կներկայացվեն տվյալ թեմայի ընդհանուր տեսությունը, հեղինակների անձնական կենսագրությունը եւ գործերի վերաբերյալ տեղեկություններ, ինչպես նաեւ յուրաքանչյուր հեղինակի յուրահատկությունները ընդգծելով՝ կարդի նմուշ էջերի վերլուծություն:
Դասընթացի գրանցման արժեքն է 5000 ռուբլի: Բոլոր նրանք, ովքեր չեն կարող վճարել այդ գումարը, կարող են դիմել հատուկ դասընթացների բաժին՝ կրթանպաստ ստանալու:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար խնդրում ենք զանգահարել 27-33-70, 17-16-58 հեռախոսահամարներով:

digitised by A.R.A.R.@

Հանդիպում

ՉՈՐՍ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՕՐ ՄՈՍԿՎԱՅՈՒՄ

Մոսկվայում, Միությունների տան Սյունազարդ դահլիճում վերջերս անցկացվեցին հայ մշակույթի օրեր, որոնք նվիրված էին Ղարաբաղի Ռուսաստանի կազմի մեջ մտնելու 180-ամյակին: Զուգահեռաբար ընթանում էր գործարարների առաջին միջազգային կոնգրեսը: Այդ ամենն անցկացվում էր հայկական միջազգային համաժողովի հովանու ներքո: Համաժողովի նախագահ Սերժ Ջիլավյանի առաջարկությամբ, հայ գործարարների կոնգրեսը որոշում ընդունեց բանկ ստեղծելու մասին, որի կանոնադրական կապիտալը պետք է լինի 10 միլիարդ ռուբլի: Առհասարակ այն տպավորությունն է ստեղծվում, թե Մոսկվան դարձել է հայկական գործարարության կենտրոն: Հայրենիքում տիրող աննպաստ քաղաքական-տնտեսական իրողությունների պատճառով, բազմաթիվ հայ գործարարներ տեղափոխվել են այստեղ: Գրեթե բոլոր ներկաները միջակ բիզնեսի ներկայացուցիչներ էին: Օրինակ, Սերգեյ Պողոսյանի «Էվրո» ֆիրման արտադրում եւ իրացնում է օղի, Զարզանդ Բիյախչյանը՝ «Դելֆին» ֆիրմայի ղեկավարը, զբաղվում է արդեն տարայի արտադրությամբ: Ի դեպ, երկուսն էլ օգնում են Հայաստանին ինչով կարող են: Արփիկցի Զարզանդը ամեն ամիս դրամ է հատկացնում հայրենի քաղաքի սովորողներին, իսկ Սերգեյը ֆինանսավորում է գրքերի հրատարակումը: Մոսկվայում նման մարդիկ շատ են: Գործարարներ էին եկել նաեւ Հայաստանից: Մասնավորապես, կոնգրեսը դրականորեն արձագանքեց հայրենական լյումինեսցենտային մարտկոցային լուսամփոփներ մշակած եւ արտադրող «Սենսոր» ֆիրմայի առաջարկությանը համատեղ արտադրության վերաբերյալ, որի նպատակն է էժանացնել արտադրանքը եւ մատչելի դարձնել Հայաստանի յուրաքանչյուր բնակչի համար: Հանդիսություններին մասնակցած հայտնի մոսկվացիների թվում էր մեր հայրենակից, քաղաքագետ, Ռուսաստանի նախագահի խորհրդական ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՄԻԳՐԱՆՅԱՆԸ: Նրա հետ հարցազրույցը տեղի ունեցավ «Սոցիո մետր» անկախ կենտրոնի տնօրեն, սոցիոլոգ Ահարոն Ադիբեկյանի շնորհիվ: Այն ներկայացնում ենք ձեր ուշադրությանը:

— Ինչ գաղափարախոսությամբ է ղեկավարվում Ռուսաստանի կառավարող ընտրախավը, եւ ըստ էության ու՞ր է գնում Ռուսաստանը:

— Այսօր դժվար է միանշանակ սահմանել այդ գաղափարախոսությունը: Կարելի է ասել, որ տեղի է ունենում այն մարդկանց տառապալի վերաիմաստավորում, ովքեր կոմունիստներին հաղթեցին ազատ շուկայի եւ ժողովրդավարության, ժողովրդականություն վայելող սոցիալապես պատասխանատու պետության գաղափարների, կարգավորելի շուկայի կարգախոսներով: Ինչ-որ դասի ինքը՝ նախագահը դարձավ յուրօրինակ կենտրոն, նրան հաջողվեց հաղթել ընդդիմություններում, քանի որ ինքը չէր ներկայացնում ոչ ծայրահեղ աջերին, ոչ էլ ծայրահեղ ձախերին, որոնց գաղափարախոսությունները շատ բանում համընկնում են:

— Սակայն Ռուսաստանի վերջին իրադարձությունները վկայում են, որ նախագահի ցենտրիզմը բավական հարաբերական է:

— Իրականում Ռուսաստանում ցենտրիզմ չկա: Ես այդ մասին նախնիցս գրել եմ «Մոսկովսկիե նովոստի» եւ «Նեզավիսիմայա գազետա»-յում: Ճիշտ է, ես գիտեմ, որ այդ բերթերը Հայաստան չեն հասնում: Կենտրոն կարող է լինել ցնցահարման պայմաններում: Մինչդեռ երկիրը վարում է բավական չափավոր քաղաքականություն: Տեսաբան, դոկտոր Գայդարին պրակտիկ Չեռնոմիրդինով պրոֆեսիոնալ կառավարչով փոխարինելու փաստը հասկանալի է:

— Ի՞նչ եք մտածում Հայաստանի ղեկավարության քաղաքականության մասին:

— Այն լուրջ զարգացում է ապրել: Ինձ համար դժվար է դատել տնտեսական կողմի մասին: Բայց քաղաքականության մեջ դա ակնհայտ է: Երբ նրանք սկսեցին Հայաստանի համար նոր տեղ որոնել, Ռուսաստանից հեռանալու փորձերից, ապա հետագայում այդ փորձերը դարձան առավել իրատեսական: Իսկ տնտեսության մեջ Հայաստանն առաջինն անցկացրեց հողային բարեփոխում: Թե ինչպե՞ս է Հայաստանում, չգիտեմ, բայց Ռուսաստանի համար հողը շատ նուրբ խնդիր է, եւ նա դրան շատ զգույշ է մոտենում: Մինչդեռ գաղափարախոսական եւ քաղաքական առումներով ես Հայաստանի եւ Ռուսաստանի միջեւ լուրջ տարաձայնություններ չեմ տեսնում: Այսօր մենք գոյակցում ենք նույն փուլում, թեեւ ինձ թվում է, թե մոտ ապագայում Ռուսաստանի դիրքորոշումը կարող է փոխվել: Եւ ամբողջ հարցն այն է, թե Հայաստանի ղեկավարությունն ինչպես կվերաբերվի դրան:

— Դուք նկատի ունեք միավորման գործընթացնե՞րը:

— Այո: Այսօր ստեղծվում է միասնական տնտեսական տարածք, որը կարող է փոքր-ինչ սահմանափակել ինքնիշխանությունը: Շատ կարեւոր է իմանալ, որ ներկա փուլում հարկ կլինի վճարել, թե անկախության ինչպիսի մակարդակ է հարկավոր Հայաստանին: Առայժմ Ռուսաստանը չի արագացնի այդ գործընթացը, ամեն ինչ կախված է, որ կողմերից այս գործում նախաձեռնությունը բխի հանրապետություններից: Բացառված չէ, որ Հայաստանում լինեն շրջանակներ, որոնք կառավարությանը մեղադրեն ազգային շահերին դավաճանելու համար: Եւ այս առումով հարկ կլինի հաշվի առնել զանգվածների տրամադրությունը: Բնականաբար, կմեծանա սոցիոլոգիական հետազոտությունների դերը: Ինձ թվում է, կհաղթեն այն ուժերը, որոնք կհենվեն ժողովրդի կարծիքի վրա:

— Իսկ բուն Ռուսաստանում ինչպե՞ս են ընկալվում ԱՊՀ շրջանակներում առավել սերտ համագործակցության գաղափարները:

— Բավական զգալի ուժեր հանդես են գալիս սերտ կապերի դեմ, գտնելով, թե Ռուսաստանը բավական երկար ժամանակ իր վրա է կրել հանրապետությունների բեռը, օգնելով նրանց տնտեսապես: Անկասկած, բոլոր հանրապետությունները միատեսակ արտոնություններ չեն ունենում: Շատ բան կախված է նրանից, թե ժողովուրդը որքանով է պատրաստ ինքնուրույնության այս կամ այն ձեւին: Համաձայնության մակարդակը կկանխորոշի ինքը՝ Ռուսաստանը:

— Հայաստանում Ռուսաստանից ավելի մեծ փոխըմբռնում են ակնկալում ֆինանսական համագործակցության հարցում: Դուք գիտեք, որ առայժմ Հայաստանում շրջանառության մեջ գտնվող հին ռուբլին աստիճանաբար արժեզրկվում է, իսկ ռուսական նոր ռուբլիները հանրապետություն մուտք չեն գործում: Այն տպավորությունն է ստեղծվում, թե մեզ դուրս են մղում ռուբլու գոտուց:

— Ամեն ինչ թողնվում է հանրապետությունների հայեցողությանը:

— Դուք ի՞նչ կարող եք ասել Վրաստանի եւ Ադրբեջանի հետ Ռուսաստանի փոխհարաբերությունների մասին:

— Դրանք գտնվում են Ռուսաստանի ուժեղ ազդեցության տակ, հատկապես Վրաստանը: Ադրբեջանի գործն ուրիշ է, բայց այստեղ էլ առկա է ղարաբաղյան գործոնը:

— Իսկ ինչպե՞ս է վիճակը Ուկրաինայի եւ Բելառուսի հարցում, եւ Արեւմուտքը շահագրգռված չէ՞ արդյոք, որ դրանք դուրս գան Ռուսաստանի ազդեցությունից:

— Նրանք Ռուսաստանի հետ կապված են թե տնտեսապես, եւ թե էթնիկապես: Արեւմուտքը գուցեեւ շահագրգռված է, բայց ես վստահ չեմ, թե դրա համար լծակներ ունի: Արեւմուտքը չի կարող իր վրա վերցնել ոչ Ուկրաինայի, ոչ էլ փոքրիկ Հայաստանի բեռը:

Բայց այս ամենը չի խանգարում համագործակցությանը:

Հայաստանի դեպքում, երբ գտնվեր Ղարաբաղի խնդրի քաղաքական լուծում, դա Հայաստանին հնարավորություն կտար Թուրքիայով ծով դուրս գալ:

— Սակայն Հայաստանում շատերը Թուրքիան համարում են էթնիկական եւ պատմական հակառակորդ:

— Ժամանակները փոխվում են: Եւ համաշխարհային ընկերակցությունը Թուրքիայի մասնակցությունը նրան կստիպի հետեւել կանոններին:

— Իսկ ո՞րն է Ղարաբաղի խնդրի լուծման ուղին:

— Ինձ թվում է, որ միջազգային ընկերակցության, Հայաստանի, ԼՂՀ-ի համար առավել ընդունելի տարբերակը հատուկ կարգավիճակն է Ադրբեջանի շրջանակներում, Ռուսաստանի եւ ԵԱՀԽ-ի ռուսական երաշխիքների եւ մարդասիրական միջանցքների պահպանման պայմաններում: Դա Ադրբեջանին թույլ կտա պարզերես դուրս գալ, իսկ Ղարաբաղը կստանա հնարավոր առավելագույն անկախ կարգավիճակ:

— Արդյոք դա չի՞ նշանակում վերադարձ նախկին վիճակին:

— Ոչ: Դա վերադարձ չէ, քանի որ Ղարաբաղը չուներ ազատություն, միջանցքներ եւ երաշխիքներ: Դա կլինի որակապես նոր վիճակ ըստ էության, կարգավիճակի փոփոխություն: Այս իրողությունները ըմբռնում են թե Ադրբեջանում, թե Ռուսաստանում եւ թե ԵԱՀԽ-ում:

Յ.Գ. Մշակույթի օրեր եւ հայ վաճառականների մասնակցությամբ անցկացվող երեկոյան համերգներն անցնում էին լեփլեցուն դահլիճում: Ելույթ ունեցողների մեջ էր նաեւ Միխայիլ Ժվանեցկին, որը համեմատելով հայերին ու հրեաներին, արձանագրում էր հայերի ոգու ուժը, դիմացկունությունն ու կազմակերպվածությունը եւ մեծ մաղթում հաջողություններ:

ԱՐԱՄ ՅԱՎՐՈՒՄՅԱՆ

Հյուր

Մարսելից Երեւան շատ հեռու չէ

Նոյեմբերի 4-10-ը Երեւանում էր Մարսելի պատվիրակությունը Մարսելի քաղաքապետարանին կից Հայաստանի հետ տնտեսական, գիտական եւ մշակութային կապերի կենտրոնի նախագահ Օհան Ռոժե Հեքիմյանի գլխավորությամբ: Պատվիրակությունը, որի կազմում էին նաեւ Մարսելի փորձագետների կաբինետի նախագահ Դանիել Մորեն, Մարսելի հիվանդանոցների միջազգային գծով տնօրեն Սերժ Բորսան, ինչպես նաեւ նրանց կոլեգաներ, իր առաքելությամբ նպատակ ուներ շարունակել դեռեւս 1992 թ. սկսված համագործակցությունը եւ ուսումնասիրություններ կատարել տնտեսական ու բժշկական բնագավառներում: Մարսելի պատվիրակությունն այցելել էր Երեւանի հիվանդանոցներ, ուսումնասիրել հիվանդանոցների ու բուժանձնակազմի վիճակը (որն ըստ նրանց, չնայած շրջափակմանն ու էներգետիկ ճգնաժամին, բավարար էր), պայմանավորվածություններ են ձեռք բերել բուժանձնակազմի ստաժավորումը Մարսելում կազմակերպելու, բժշկական նոր սարքավորումներով ապահովելու եւ էներգետիկ խնդիրների լուծման վերաբերյալ: Ցանկություն է հայտնվել Ֆրանսիայից բերել արեւային էներգիայի սարքավորումներ հիվանդանոցները տաք ջրով ապահովելու համար: Պատվիրակությունն այցելել է նաեւ գործարաններ, Հայաստանի հարկային քաղաքականության ուսումնասիրություններ կատարել:

«Ազգ»

ամսագիր
պատկերազարդ
ԲԱՆԲԵՐ
ակադեմիական
արձակ
պոէզիա
եւ
ՏԱՌ ՏԱՌ
իր պոէզիայով
հանդերձ
ԴԱԼԼԱՔՅԱՆ
ՏԱՌԱՏԵՍԱԿՆԵՐ
OUTLINE FONTS
GARAMOND AND AVANTGARDE LIKE
դիմեք 562863, ԱԶԳ օրաթերթ

Տնտեսություն

Ինչպես զսպել արժեզրկումը

մի քանի առաջարկ

Եւ կառավարությունը, եւ նրա քաղաքական հակառակորդները ամենից շատ վախենում են համատարած, չվերահսկվող արժեզրկումից: Հսկայական քանակության է հասել գումարային դրամական զանգվածը, որի վերահսկման, ուրեմն նաեւ սահմանափակման մեխանիզմները չեն գործում: Դարձյալ աճել ու աճում են մեծածախ եւ մանրածախ գները: Եւ այդ պայմաններում բախվում ենք շրջանառու միջոցների աղետալի դեֆիցիտի հետ արդյունաբերությունում եւ առեւտրում: Բոլոր ազատ դրամական ռեսուրսներն ուղղվում են շրջանառության ոլորտի «սնուցմանը», որի պատճառով նվազում է ինվեստիցիոն ակտիվությունը: Էկոնոմիկայի գլխին մշտապես կախված է փոխադարձ «չվճարումների» սպառնալիքը: Այս ամենը խոսում է այն մասին, որ արժեզրկումը կրում է ավելի շատ կառուցվածքային բնույթ, քան դասական՝ մոնետար:

Այսօրվա գների հարաբերությունը բացահայտորեն չի համապատասխանում ժողտնտեսության կառուցվածքին: Այսօր ավելի հեշտ է տեղեկություն ստանալ միջազգային գների մասին, քան ներքին շուկայի վիճակի, քանի որ շուկայական ենթակառուցվածք չկա: Ոչ մի, առավել եւս շուկայական տնտեսավարման օրենքների չի ենթարկվում այս քաոսը: Եւ այդ նույն ժամանակ, չդադարող արժեզրկման պայմաններում համաշխարհային գները, բնականաբար, միակ կայուն ուղղորդիչն են մնում:

Սակայն մեր տնտեսությունը չափել միջազգային չափանիշներով վտանգավոր է: Միջազգային գների դեպքում վերամշակող ճյուղի արտադրանքի մեծ մասը էժան արժե այն հումքից, որից պատրաստված է: Եւ մեր արտադրանքի մեծ մասը, բացի Ռուսաստանից ու նախկին Միության մյուս հանրապետություններից ուրիշ տեղ վաճառել չի լինում:

Քանի որ էկոնոմիկան ամբողջությամբ վերցրած վնասաբեր է, վնասները հարկ է լինում որեւէ մեկի վրա «վերադասել»՝ բնակչության, ձեռնարկությունների, պետության:

Այդպես արդեն եղել է անցած տարի սկզբում բնակչությունը շոկի մեջ էր գների բարձրացումից, կտրուկ ընկնում էր սպառման մակարդակը, որից հետո ձեռնարկությունները բարձրացնում էին աշխատավարձը, եւ վրա էր հասնում փոխադարձ չվճարումների ճգնաժամը: Այնուհետեւ պետությունն ավելացնում էր վարկերը, աճում էր պետբյուջեի դեֆիցիտը, որը կյանքի է կոչում արժեզրկման նոր ցիկլ, եւ վնասները նորից են դառնում ազգաբնակչության ուսերին:

Ըստ որոշ հեղինակավոր փորձագետների, կա երեք ճանապարհ խառնված շրջանից դուրս գալու:

1. Վերացնել վնասաբեր արտադրությունները, այսինքն վերամշակող արտադրության մեծ մասը: Եթե կառավարությունն առհասարակ ոչ մի քայլ չձեռնարկի, ապա բանը դրանով էլ կվերջանա՝ մի քանի, վերը նկարագրված վնասի փոխադարձ բարդումների փուլով: Որքան ավելի շատ բեռ վերցնի իր վրա բնակչությունը, այնքան ավելի բարձր կլինի մակարդակը, որի վրա կանգ կառնի արտադրության անկումը:

2. Երբ բոլոր վնասները վերացնեն ավանդական սեկտորում, տնտեսության միջուկը կարող են դառնալ գիտատար արտադրությունները, նախեւառաջ՝ պաշտպանականը: Որակով միայն դրա արտադրանքն է պիտանի միջազգային շուկայում վաճառելու համար: Բարձր արժեքը եւ հումքի բարձրացված ծախսը տեխնոլոգիաների անկատարության պատճառով կփոխհատուցվեն աշխատուժի ցածր արժեքով (աշխատավարձը նախատեսվում է «սառեցնել»): Չափից ավելի ծանր սոցիալական հետեւանքներից խուսափելու համար վնասների մի մասը կարելի է բարդել բարձրարդյունավետ արդյունաբերության վրա:

3. Ներքին գների կառուցվածքը կարելի է բերել համապատասխանեցնել տնտեսության կառուցվածքին: Այդ դեպքում, երբ հումքի ցանկացած ներքին գները միջազգայինից ցածր լինեն, հայրենական սպառողական ապրանքները մրցունակ կդառնան ներքին շուկայում (բնակչությունը կսկսի ավելի շատ ուշադրություն դարձնել ոչ թե որակին, այլ ապրանքի գնին): Արդյունաբերությունը խթան կստանա աճի համար: Վերամշակող ճյուղերի արտադրանքը հնարավոր կլինի արտահանել զարգացող երկրներ: Իսկ հումքի գների ցածր մակարդակը աշխատուժի էժանության հետ երկիրը կդարձնի գրավիչ ինվեստիցիաների համար, այդ թվում նաեւ՝ արեւմտյան: Իրական բարեկեցության հասնելու ճանապարհը դեռ առջեւում կլինի, բայց արժեզրկումը կկասեցվի:

Այս եղանակներից յուրաքանչյուրն ամեն դեպքում գերադասելի է անցածի կրկնությունից:

ՄԱՐՏԱ ԲԵԿՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

Ընթացք

ԹՈՒՐՔԻԱՅԻՆ ՍՊԱՍՈՒՄ Է ՇՈԳ ՁՄԵՌ

Գրեթե ոչ մի մայրաքաղաքում օրը ցերեկով չես հանդիպի զինվորական համազգեստով եւ զենքը ձեռքին երիտասարդների, ինչպես Անկարայում: Դա բացատրում են բնակչությանը ահաբեկչությունից վստահելի պաշտպանության անհրաժեշտությամբ: Աջ, ձախ եւ քրդական: Վերջինս այս օրերին ընդունել է այնպիսի թափ, որ արեւմտյան դիտորդները նույնիսկ հարց են տալիս թուրքական հանրապետությանը՝ արդյոք հանրապետությունը կարո՞ղ է նշել իր հերթական տարեդարձը այն ձեւով, ինչպես որ նա գոյացել է մինչեւ հիմա: Ընդ որում, դիտորդները նկատի ունեին ինչպես պետական ինստիտուտների անփոփոխությունը, այնպես էլ տարածքային ամբողջականությունը:

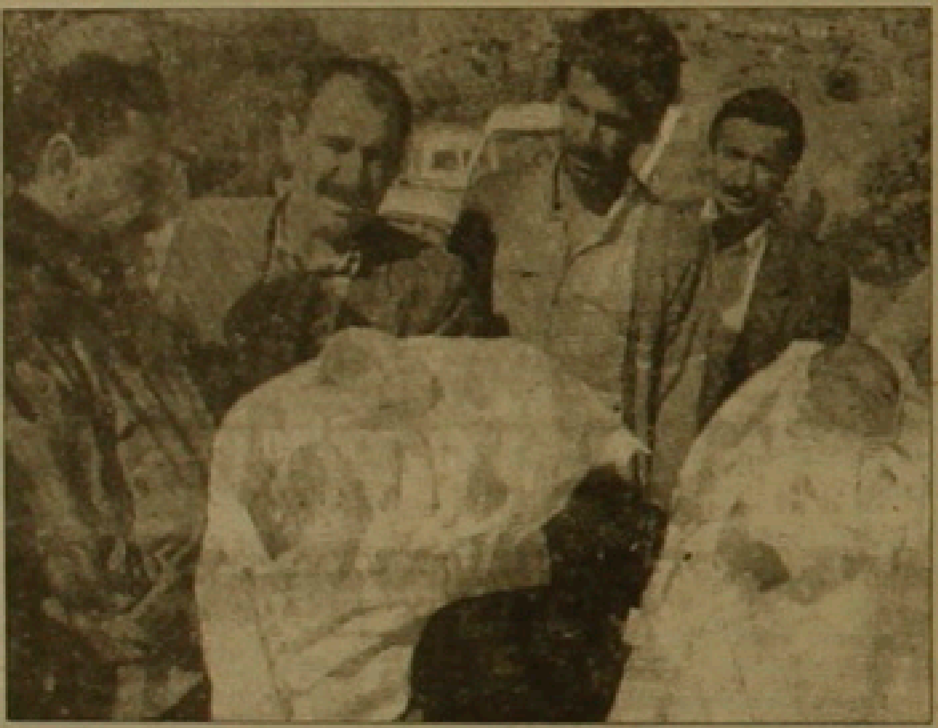

Բանն այն է, որ օրերս Քրդական բանվորական կուսակցության (ՔԲԿ) ղեկավար Աբդուլլահ Օջալանը, որի կուսակցությունը 1984 թվականից զինված պայքար է տանում Թուրքիայի հարավ-արեւելքում անկախ քրդական պետականություն ստեղծելու համար, հայտարարեց մարտական գործողությունների հետագա ակտիվացման մասին. «Մենք կձեռնարկենք ավելի խիստ միջոցառումներ: Օրական կարող է զոհվել 50 մարդ: Մենք պատասխանատվություն չենք կրի, եթե 50 հոգի մահանան: Այլընտրանք չկա, նրանք ոչնչացնում են Քրդստանը», հայտարարեց նա: ՔԲԿ-ի վճռականությանը կասկածելու կարիք չկա: Գրեթե տասնամյակի պայքարը նրանցից խլեց մոտ ութ հազար կյանք:

Միջազգային տեսանկյունից մարտական գործողությունների աշխուժացումը ՔԲԿ-ին բնավ հանրաճանաչ չի դարձնի: Արեւմտյան լրագրողներին դեպի երկրի հարավարեւելյան շրջաններ այցերի արգելումը եւ խախտման դեպքում նրանց օրենքներից դուրս համարումը, որը հռչակեց ՔԲԿ պարտասիման ներկայացուցիչ Ջեմիլ Բայըքը, վճռական բողոք առաջացրեց ամբողջ աշխարհում: Ավելացնենք նաեւ գյուղական ուսուցիչների դեմ ձեռնարկված արգելքները, որոնք գրանցվել էին որպես «թուրքական գաղութատիրության» տարածողներ, որի հետեւանքով փակվել էին լուսավորության բազմաթիվ օջախները, իսկ բուն ուսուցիչները ստիպված էին փախուստի դիմել քրդական շրջաններից:

ՔԲԿ-ն, ինչպես հայտնվում է, գործադրելով ուժ փակում է քաղաքական կուսակցությունների բաժանմունքները: Նույնիսկ սպանում են կոմունիստական կուսակցության ֆունկցիոներներին: Բնակչության տների տանիքներից հանվում են հեռուստատեսային անտենաները, որպեսզի վերացնեն կառավարական հեռուստահաղորդումներ դիտելու հնարավորությունը:

Դիարբեքիրում էլ հնարավոր չէ ձեռք բերել թուրքական թերթերը: Նրանց տարածումով ստիպված է զբաղվել ոստիկանությունը: Կրպակատերերը վախենալով իրենց կյանքին սպառնացող վտանգից, կատարում են ՔԲԿ-ի հրամանները եւ տարածում են միայն այդ կուսակցության թերթերը:

Այժմ թուրքական անվտանգության ուժերի գործողությունները անց են կացվում միայն ՔԲԿ-ի ջոկատների դեմ, որոնք տեղակայված են թուրքական տարածքում:

Սակայն, ինչպես երեւում է Թուրքիայի ազգային պաշտպանության նախարար Նեվզաթ Այազի հայտարարությունից, հյուսիսային Իրաքի տարածքում կուսակցության բազաների դեմ հարվածը կարող է տեղի ունենալ ցանկացած պահին: Ամենավատը, թերեւս, այն է, որ թուրքական զորքերը գրոհում են ոչ միայն դեպի ՔԲԿ-ի զինված կազմավորումները, այլ մարտական գործողություններ են կատարում քրդական խաղաղ բնակչության դեմ: Դա միայն հանգեցնում է կուսակցության շարքերի քանակական զգալի աճին ի հաշիվ հալածանքի ենթարկված քրդերի:

Քրդերի դեմ վճռական գործողությունների օգտին առանձնապես խոսում են զինվորական շրջանակների ներկայացուցիչները: Թուրքական գլխավոր շտաբի պետ Դողան Գյուրեշը նույնիսկ համոզված է, որ ՔԲԿ-ին վերջ կդրվի մինչեւ այս տարվա վերջը: Իսկ վարչապետ Թանսու Չիլլերը տրամադրված է ավելի զգուշորեն եւ ենթադրում է, որ քրդական խնդրի լուծման համար անհրաժեշտ կլինեն մեկից ավելի տարի: Կառավարությունը առայժմ առիթ չի տեսնում Քրդստանում ռազմական դրության վերացման համար, որն ինչպես նշում են դիտորդները, կարող է հանգեցնել զինվորականների խռովությանը: Կառավարությունը ցանկանում է այն պահպանել առնվազն մինչեւ գարնան ընտրությունները:

Սակայն չի կարելի անտեսել այն, որ կառավարությունը փաստորեն հսկողությունը կորցրել է երկրի ծայր շրջանների նկատմամբ: Դժվար է պատկերացնել, որ նրա վերականգնումը կանցկացվի դեմոկրատական ճանապարհով: Եւ էլ ավելի քիչ կարելի է հավատալ պետական նախարար Յըլդըրըմ Աքբուլութի պնդմանը այն մասին, որ «Թուրքիայում դեմոկրատիան ամրանում է», երբ օրական զոհվում են տասնյակ մարդիկ:

Առայժմ Քրդստանի խնդրի իրական լուծումը չի գտնված: Ընդհակառակը, զգացվում է հանգուցյալ նախագահ Օզալի եւ այն ժամանակվա վարչապետ Դեմիրելի գծից նահանջը, որն ուղղված է քրդերին մայրենի լեզվով կրթության իրավունք տալուն եւ ազգային մշակույթի զարգացման հնարավորությանը: Այժմ դիտվում է որպես ընդառաջում անջատողականներին: Հարցի ուժային լուծման վրա հույս դնելը դժվար թե կարելի է համարել արդարացված: Բոլոր դեպքերում այն միայն կբարդացնի Թանսու Չիլլերի կառավարության առջեւ կանգնած խնդիրների լուծումը՝ արժեզրկման եւ գործազրկության դեմ պայքարը, սեփականաշնորհման անցկացումը: Այնպես որ, նախագուշակել 70-ամյա հանրապետության ապագան՝ արտակարգ բարդ է: Պարզ է միայն մի բան՝ նրան սպասում է շոգ ձմեռ: ■

Լուրերի Հոսք

Հնարավոր է Բելառուսի կառավարության հրաժարականը

Նոյեմբերի 9-ին Մինսկում աշխատանքն սկսեց Բելառուսի Հանրապետության Գերագույն խորհրդի հերթական 13-րդ նստաշրջանը: Նստաշրջանում ենթադրվում է քննարկել 60-ից ավելի հարց, այդ թվում Բելառուսի հանրապետության նոր սահմանադրության նախագիծը: Սակայն, դիտորդների կարծիքով, առաջինը հավանաբար քննարկվի Բելառուսի ներկայիս կառավարությանը վստահություն հայտնելու հարցը, որը մեջ դաղրվում է հանրապետությունում սոցիալ-տնտեսական ճգնաժամի խորացման մեջ: Նստաշրջանի աշխատանքն սկսվելու կապակցությամբ կառավարությունն անվտանգության լրացուցիչ միջոցներ է ձեռնարկել կառավարական տան պաշտպանությունն ուժեղացնելու նպատակով: Ինչպես Պոստֆակտումի թղթակցին հայտարարեց ժողովասգամավոր Գենադի Կարպենկոն, «բացառված չէ, որ նստաշրջանում առաջադրվի միաժամանակ ինչպես կառավարության նախագահի, այնպես էլ խորհրդարանի ղեկավարի հրաժարականի հարցը»: Դրա հետ մեկտեղ, ընդգծեց Կարպենկոն, «հնարավոր է նաեւ կառավարության ներկա կառուցվածքի ու կազմի զուտ մասնակի բարեփոխում Նախարարների կաբինետի կազմում նոր անձանց մտցնելու միջոցով»: ՆՏ

Ռուսական 14-րդ բանակի դուրսբերման ծուղքը

Ինչպես Պոստֆակտումի թղթակցին հայտարարեց Ռուսաստանում Մոլդովայի Հանրապետության արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Անատոլ Ցարանը, ռուսական 14-րդ բանակի դուրսբերման ծուղքը նոյեմբերի 10-ին սկսվող բանակցությունների 7-րդ փուլում գլխավոր հարցը լինելու է դուրսբերման ժամկետների սահմանումը: Մոլդովայի պատվիրակությունը պնդում է, որ ռուսական զորքերը դուրս բերվեն մինչեւ 1994 թ. հուլիսի 1-ը, մինչդեռ Ռուսաստանի պատվիրակության կարծիքով, դուրսբերման ժամկետը պետք է շաղկապվի մերձդնեստրյան հակամարտության ընդհանուր կարգավորման հետ: Մոլդովայի դեսպանը հայտնեց, որ իր երկրի պատվիրակությունն ունի հրապարակի համաձայնագրի կատարման առնչվող միացյալ վերահսկիչ հանձնախմբի փաստաթղթերը, որոնք վկայում են, որ անվտանգության գոտում մերձդնեստրյան կողմը խախտում է համաձայնագրի պայմանները: ՆՏ

Վիետնամցիները Մոսկվայում տեխնիկական ոսկի էին վերամշակում

Ինչպես Պոստֆակտումի թղթակցին հայտնեցին Մոսկվայի ներքին գործերի գլխավոր վարչությունում, դրա քրեական հետախուզության վարչության 9-րդ բաժնի աշխատակիցները ձերբակալել են Գուրիեւյան նրբանցքում բնակվող վիետնամցիների: Նրանցից առգրավվել են 20 լիտրանոց աղաբբի 13 տակառիկ, 15 գրամ ոսկե եւ արծաթե կոնտակտներ, 120 գրամ ձուլածո արծաթ, 150 գրամ ձուլածո ոսկի, տարբեր քիմիական հակազդակներ եւ կցասարքեր: Պարզվել է, որ հիշյալ անձինք երկար ժամանակ զբաղվել են տեխնիկական ոսկու եւ արծաթի վերամշակմամբ: Ոսկի պարունակող կոնտակտների ձեռքբերման աղբյուրը պարզվում է: Անցկացվում է հետաքննություն: ՆՏ

Ռուսաստանի բնական վտանգները

Ինչպես հայտնեց Ռուսաստանի գիտությունների ակադեմիայի ինժեներաերկրաբանական եւ երկրաբնապահպանական գիտական կենտրոնի ղեկավար ակադեմիկոս Վիկտոր Օսիպովը, ավարտվել է Ռուսաստանի ողջ տարածքի բնական վտանգների քարտեզների շարքի կազմումը: Աշխատանքը կատարվել է պետական գիտատեխնիկական «Անվտանգություն» ծրագրի սահմաններում: Կազմված ալբոմը նախատեսված է շինարարության, բնապահպանության, ներդրումների եւ ապահովագրման բնագավառում ֆեդերալ մակարդակով որոշումներ ընդունելու համար: Մճարք

Ֆրանսիա

Թագավորների վերջին դատարանը մնում է լավ կոնյակը

Օրերս Ռուսաստանում ոգելից խմիչքներ տարածող Whitehall արտասահմանյան ֆիրման Մոսկվա է առաքել ֆրանսիական հանրահայտ Remy Martin ֆիրմայի հազվագյուտ ստեղծագործությունը՝ Louis XIII 50-ամյա կոնյակը՝ աշխարհում ամենաթանկարժեքը: Ենթադրվում է, որ առեւտուրը կլինի մանրածախ, որովհետեւ կոնյակը արժե բավականին թանկ՝ 0,7 լիտրանոց շիշը 2200 դոլլար:

Ըստ երեւույթին, հետաքրքիր կլինի իմանալ, թե ինչպիսի՞ն է աշխարհում ամենաթանկ կոնյակի պատրաստման տեխնոլոգիան: Եւ այսպես, խաղողի երեք տեսակները նրա պատրաստմանը մեծ գալու պատվին արժանացան. Folle Blanche-ը, որը հիանալի անուշահոտություն ունի, Colombard տեսակը, որը օգտագործվում է անկրկնելի համ ու հոտ տալու համար եւ, վերջապես Ugni Blanc-ը՝ մի տեսակ, որը պահպանում է իր հատկությունները երկար պահելուց հետո եւս:

Grand Champagne Cognac-ը ամենաբարձր տիտղոսն է, որ կրում է Louis XIII-ը, կարող է շնորհվել միայն այն կոնյակին, որի ամբողջ խաղողը աճեցվել է Կոնյակ գավառի ամենաթանկ շրջանում՝ Grand Champagne-ում: Երիտասարդ գինուց ստացված սպիրտը պահում են լիմուզինյան կաղնու հաստապատ տակառներում, որոնց տարիքը գերազանցում է 200 տարուց: Գինու սպիրտի հասունացման գործընթացում կոնյակը ծավալով նվազում է, եւ այն մասը, որը գոլորշիանում է, գինեգործները բանաստեղծորեն անվանում են «հրեշտակների բաժին»:

Louis XIII կոնյակի արտադրության ընթացքում տասը դրված տակառից մնում է միայն մեկը: Վարպետը հաճախ չի տեսնում իր աշխատանքի արդյունքը՝ չէ՞ որ կոնյակը պահվում է քարե նկուղներում, կեսդարյա ընթացքում: Հազվագյուտ պարունակությունը, ինչպես հարկն է, ունի համապատասխան անոթը ձեւը: Բակարա (Baccarat) բյուրեղապակյա անոթը, որի մեջ են լցնում կոնյակը՝ բազավոր Louis XIII-ի տափաշշի ճիշտ պատճենն է:

Whitehall ընկերության հասարակայնության հետ կապերի պատասխանատուն հայտնեց, որ Մոսկվա է առաքվել միայն փորձնական պարտիան:

Մասնագետների կարծիքով, իր որակով Louis XIII կոնյակը պարտական է խմիչքի պատրաստման տեխնոլոգիայի նրբությունների պահպանմանը: Բոնգյա կաթսայի օգտագործումը, որի ձեւը եւ ծավալն անփոփոխ են նաեւ կոնյակի ծնվելուց 300 տարի անց, նստվածքի հետ միասին գինու թորումը, լիմուզինյան կաղնուց պատրաստված տակառների օգտագործումը, որոնք չունեն եւ ոչ մի մեխ եւ, վերջապես, գինու սպիրտի պահումը հողե հատակով եւ տեղական շարանտական քարից պատերով այդ բոլորը թույլ են տալիս ստեղծել արիստոկրատական անկրկնելի համը, որը բնորոշ է Louis XIII կոնյակին: ■

Շրջան

ՆԱՏՕ-ի հարավային թեւում Ռուսաստանը հրասայլերի պակաս ունի

Մոսկվան եւ Կիեւը դաշնակից դարձան եվրոպայում սովորական զինված ուժերի մասին պայմանագրի վերանայման պայքարի գործում: Համաձայն սովորական սպառազինման մասին պայմանագրի, Լենինգրադյան եւ Հյուսիս-Կովկասյան ռազմական օկրուգներում Ռուսաստանին թույլատրվում է ունենալ, օրինակ, 700 հրասայլ, որը, զինվորականների կարծիքով, անբավարար է:

Հյուսիսային Կովկասում իրադրությունը դառնում է սպառնալից: Օկրուգը թիկունքայինից փաստորեն դարձել է ռազմաճակատային: Բացի դրանից, բարենպաստ հարավում զորք պահելը ավելի էժան է, քան հյուսիսում:

Հյուսիսային Կովկասում կացությունը Ուկրաինայինից քիչ է անհանգստացնում, դրա փոխարեն նրան մտահոգում են Սեւծովյան նավատորմի, Ղրիմի, Սեւաստոպոլի հարցով Ռուսաստանի հետ հարաբերությունները:

Վարշավյան ուխտի լուծարումը, Խորհրդային Միության փլուզումը, մերձավոր արտասահմանում տնտեսական խոր ճգնաժամը եւ անկայունությունը ոչ ոք չէր կարող նախագուշակել ոչ 1973 թվականի հոկտեմբերին, երբ Վիեննայում բանակցությունները սկսվեցին, ոչ էլ 1990 թվականի նոյեմբերին, երբ պայմանագիրը ստորագրվեց: Այժմ պարզվեց, որ Ուկրաինայի եւ Ռուսաստանի շահերը վնասվեցին այդ պայմանագրով:

«Մոսկվան պայմանագրի դեմ հանդես չի գալիս եւ այն կպահպանի, ասաց Ռուսաստանի արտգործնախարարության սովորական սպառազինման խնդիրների բաժնի վարիչ Միխայիլ Շելեպինը: Սակայն իրադրությունն այնքան է փոխվել, որ 9-րդ հոդվածի գործողությունը անհրաժեշտ է ժամանակավորապես կանգնեցնել»:

Խոսքը նախ եւ առաջ ծանր սպառազինման սահմանափակումների մասին է, որոնք տեղադրված են «թեւային շրջաններում» եւ հարում են ՆԱՏՕ-ի հյուսիսային եւ հարավային թեւերին:

Ուկրաինային եւ Ռուսաստանին առայժմ աջակցում են միայն Բելառուսը եւ Հայաստանը: ՆԱՏՕ-ի երկրները բերված փաստարկների նկատմամբ խուլ մնացին: Մոսկվայի եւ Կիեւի նկատմամբ բոլորամիտ մոտեցմանը հակառակ է հանդես գալիս Թուրքիան: Միգուցե նա անհանգստանում է, որ սլավոնական երկու պետությունները կպահանջեն իր անվտանգությունը եւ տարածքային ամբողջականությունը: Կամ թե Անկարայում չեն ցանկանում շրջանում Մոսկվայի դերի ուժեղացումը, որտեղ թուրքերը դեմ չէին լինի ամրացնելու իրենց ազդեցությունը: ■

digitised by A.R.A.R.@

Լուրերի Հոսք

«Ժողովրդավարական Ռուսաստանը» քննադատում է էթնիկական զտումները

«Ժողովրդավարական Ռուսաստան» շարժումը, ինչպես նաեւ Ռուսաստանի մի շարք իրավապաշտպան կազմակերպություններ, այդ թվում նաեւ «Մեմորիալը» եւ Հրեական կազմակերպությունների միությունը, բողոք են հայտնել Մոսկվայում այլ խաղաքների բնակիչների բնակվելու վերաբերյալ հատուկ ռեժիմի ընդունման որոշման հանդեպ: Ռուսաստանի ժողովրդավարական եւ իրավապաշտպան կազմակերպությունները գլխավոր դատախազ Ալեքսեյ Կազաննիկից պահանջել են կանգնեցնել այդ հակաօրինական որոշումը: Ինչպես հայտնեցին ՌԴ ՆԳՆ-ի որոշ աղբյուրներ, այս գործողությունն ուղղված է առաջին հերթին «կովկասյան ազգությունների» եւ Միջին Ասիայի բնակիչների դեմ: «Մեմորիալի» ղեկավարներից մեկի՝ Դմիտրի Լեոնովի կարծիքով, քրեական տարրերի դեմ պայքարի իրական նպատակը ընտրությունների նախօրյակին նման պոպուլիստական ձեւերով քաղաքական դիվիդենտներ աշխատելն է:

Սնարք

[illegible]ոսկվայում այցագրեր [illegible]չենների համար

[illegible] 15-ից Մոսկվայում Չեչնիայի [illegible] համար [illegible] այցագրային [illegible]: Այդ մասին նոյեմբերի 9-ին [illegible] Մոսկվայի [illegible] Լուժկովը [illegible] որ [illegible] համար Մոսկվայում [illegible] որեւէ [illegible] չի [illegible]: Քա[illegible] խոսքերով, [illegible] որոշումը [illegible] է նրանով, որ «Չեչնիան [illegible] է [illegible]» եւ [illegible] են իրենց [illegible], որոնց համար [illegible] այցագրային ռեժիմ: Յուրի Լուժկովը [illegible] է, որ ձեռնարկված միջոցները [illegible] խաղաքում իրավակարգի [illegible]:

ՆՏ

Ուզում են անցկացնել Վրաստանի խորհրդարանի արտակարգ նիստ

Նոյեմբերի 25-ին նախատեսված է Վրաստանի խորհրդարանի հերթական նիստը: Ինչպես Պոստֆակտումի թղթակցին հայտնի դարձավ իրավասու աղբյուրներից, խորհրդարանային խմբակցությունների ընդդիմադիր ներկայացուցիչները սկսել են ստորագրություններ հավաքել խորհրդարանի արտակարգ նիստի անցկացման պահանջով, քանի որ նրանք դժգոհ են Էդուարդ Շեւարդնաձեի քաղաքականությունից: Նրանց հաջողվել է հավաքել ընդամենը 50 ստորագրություն: Դա բավական է Վրաստանի խորհրդարանի անդամների մեծամասնությունը չէ եւ խորհրդարանի նախագահի համար որեւէ վտանգ չի ներկայացնում: Արեւմտյան Վրաստանում ձեռք բերած հաջողություններից հետո Շեւարդնաձեի դիրքերն ամրապնդվել են, Վրաստանի բնակչության մեծամասնությունը նրան միահամուռ պաշտպանում է, այնպես որ, ընդդիմության հնարավորությունները քիչ են:

ՆՏ

ՄԱԿ-ը պաշտպանում է Ռուսաստանի շահերը

Լիբիայի հանդեպ կիրառվող պատժամիջոցների նախագծում, որն օրերս նա համաձայնում է քննարկել Անվտանգության խորհուրդում, մտցված են հատուկ դրույթներ, որոնք կպաշտպանեն լիբիական պարտքերի վերաբերյալ ռուսական շահերը: Այս մասին հայտնվեց նոյեմբերի 9-ին ՌԴ ԱԳՆ տարածած հայտարարության մեջ: Հայտարարությունն արվել էր օրերս տեղի ունեցած արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւի հեռախոսազրույցի [illegible]ությամբ, որտեղ նա պնդել էր, թե Լիբիայի նկատմամբ պատժամիջոցները չպետք է խոչընդոտեն Ռուսաստանի հանդեպ Լիբիական պարտավորությունները եւ որ Ռուսաստանն իր այս դիրքը կպաշտպանի ընդհուպ մինչեւ վետոյի կիրառումը:

Սնարք

Մշակույթ

Անցած 60 տարիներին մշակութային այս օջախը ճշմարիտ արվեստի հետ հաղորդակցման եւ գեղագիտական հրայրքի բազմաթիվ պահեր է պարգեւել իր հանդիսատեսներին՝ դաստիարակելով նրանց բազում սերունդներ: Այդ օրը դահլիճում կարելի էր տեսնել եւ մեր պատիվ-տաշիկներին, որոնց չափել օրերի ու կապույտ երազների վկան է եղել այս թատրոնը, եւ նրանց թոռնիկներին, որոնք նոր-նոր են «դաշն կնքել» արվեստի այս տեսակի հետ: Երբ հանդիսությունը բացելով հետո օպերային թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար եւ գլխավոր ռեժիսոր Տիգրան Լեւոնյանը բեմ հրավիրեց թատրա-երաժշտական այս օջախի երախտավորներին, խոնկայա դահլիճը բնդաց ծափահարություններից: Հանդիսատեսն այդ կերպ իր երախտագիտությունը հայտնեց այնպիսի երգիչ-երգչուհիների հանդեպ, ինչպիսիք են Ավագ Պետրոսյանը, Տաթեւիկ Սազանդարյանը, Դավիթ Ղողոսյանը, Գոհար Գալաչյանը, Նար Հովհաննիսյանը, Անժելա Հարությունյանը, Վահրամ Գրիգորյանը, Կարոս Մարկոսյանը, Վիլեն Գալստյանը եւ վերջապես «ամենայն հայոց սոխակ» Գոհար Գասպարյանը:

Ուրախալին այն է, որ բեմառաջ եկած արտիստների այս փայլուն բույլն այսօր եւս մաս է կազմում թատրախմբի՝ իր ներկայությամբ ու խորհուրդներով ապահովելով սերնդափոխության ընթացքը եւ գեղարվեստական ավանդույթների անընդհատությունն ու շարունակայնությունը: Դրա լավագույն ապացույցը հոբելյանական տարում թատրոնի մատուցած նվերներն էին իրեն եւ հանդիսատեսին: Դոնիցետտիի «[illegible]» օպերան եւ Լորիս Ճգնավորյանի «Օրեյն» բալետը:

Շնախամբերգի գլխավոր խորհուրդն էր. ցույց տալ արտիստական տարբեր սերունդների կապն ու ձույլ միասնությունը, նրանց ընդհանուր ջանքերի, նպատակամղվածությունն արդեն ձեռք բերված ավանդույթների պահպանման եւ դրանց զարգացման գործում:

Թավրիզյան եւ Օհան Դուրյան, ռեժիսորներ Արմեն Գուլակյան, Վարդան Աճեմյան եւ Վահագն Բագրատունի, երգիչներ Միհրան Երկաթ ու Արտավիր Կարապետյան: Լինելով բարդ ու համադրական արվեստ, օպերային հյուսվածքը բել առ բել կազմվում է ամենատարբեր ժամանակաշրջան, մերթ վերածվում մեծարանքի երեկոյի, մերթ էլ դառնում նոր ուժերի ցուցադրման ստուգատես:

«Օպերա, սեր իմ...»

Այս խորագրով մեծ շնախամբերգ կայացավ նոյեմբերի 7-ին Ազգային օպերայի եւ բալետի ակադեմիական թատրոնում: Ճիշտ է, այս անգամ եւս այն իր բնույթով տոնական էր, բայց արդեն նվիրված չէր Հոկտեմբերյան սոցիալիստական մեծ հեղափոխության որեւէ տարեդարձի, այլ շատ ավելի լուրջ ու հիշարժան մի հոբելյանի: Նշվում էր մեր երաժշտական մայր թատրոնի հիմնադրման 60-ամյակը: «Ազգը» երեւի թե առաջինն էր, երբ այս տարվա իր հունվարի 20-ի համարում անդրադարձավ մեր գեղարվեստական կյանքի այս կարեւոր իրադարձությանը հիշելով, հունվարյան այն ցրտաշունչ օրերը, երբ Ալեքսանդր Սպենդիարյանի «Ալմաստ» օպերայով մեկնարկվում հիմքը դրվեց օպերայի եւ բալետի պետական թատրոնի:

Տրավիչ վարպետությամբ հանդիսությունը վարող Տիգրան Լեւոնյանն անուն առ անուն հիշատակեց բոլոր նրանց, «ովքեր ոչ միայն թատրոնը ստեղծեցին, այլեւ ստեղծեցին օպերային արվեստի բարձրագույն չափանիշներ»՝ դիրիժորներ Միքայել [...]

գիտությունների տեր մարդկանց համաստեղ ջանքերով ու ուժերի լարումով՝ գրողներ ու կոմպոզիտորներ, բեմադրիչներ ու նվագավարներ, նկարիչներ ու երգող արտիստներ: Բոլորին չես թվի: Ուստի եւ, ինչպես Տ. Լեւոնյանն ընդգծեց, «Ազգապատկան այս հաստատությունը չի կարող մեկ հոգու անունը կրել, այն նախեւառաջ ազգային կառույց է»: Նա նաեւ նշեց, որ սույն շնախամբերգը ոչ թե փակում, այլ բացում է հոբելյանական հանդիսությունների շղթան: Օրվա հայտագիրը բաղկացած էր օպերային եւ բալետային խաղացանկի լավագույն էջերից, որոնք ներկայացրին թատրոնի առաջատար երգիչներ Վալերի Հարությունյանը, Ռազմիկ Պապիկյանը, Կոնստանտին Սիմոնյանը, Համիկ Հացագործյանը, երիտասարդ երգչուհի Գայանե Գրիգորյանը: Այնպես էր կազմված համերգը, որ այն մերթ հիշեցնում էր արվեստի տաճարում ընթացող հիշատակի խնկարկություն, մերթ վերածվում մեծարանքի երեկոյի, մերթ էլ դառնում նոր ուժերի ցուցադրման ստուգատես:

Այսօրվա խաղացանկի օպերային գրեթե բոլոր ներկայացումներում իր որոշակի կշիռն ու իմաստալից մասնակցությունն ունի բալետային տարը: Չնայած շատ ընտրախոսների արտագաղթին մենակենում, պարային կազմը ոչ միայն պահպանում է իր «մարզավիճակը», այլեւ փայլուն հաջողություններ գրանցում միջազգային բեմահարթակներում: Այս ասպարեզում էլ ամուր է սերունդների հաջորդայնությունը ու կապը. Իլյա Արբատով, Մաքսիմ Մարտիրոսյան, Ազատ Ղարիբյան, Թերեզա Գրիգորյան, Վանուշ Խանամիրյան, Վիլեն Գալստյան, Էլվինա Մնացականյան, Նադեժդա Դավրյան, դեռեւս պարուհի Հռիփսիմե Բաղդասարյան:

Բոլոր ժամանակներում էլ օպերան եղել է թանկ հաճույք: Առավել եւս այսօր, երբ փոքրիկ թատրախմբերն անգամ չեն դիմանում «շուկայական» կոչվող ամենակուլ հարաբերություններին, այնպիսի մի բազմաբարդ ու բազմամարդ կառույց, ինչպիսին օպերային թատրոնն է, ոչ միայն սոսկ գոյատեւում է, այլեւ նոր հաջողություններ արձանագրում: Դրա համար միայն պետական հատկացումները շատ քիչ են: Անհրաժեշտ են նաեւ արվեստասեր հովանավորներ: Բեմից հնչեցին նրանցից երկուսի անունները՝ ԱՄՄ ընկերությունը (նախագահ՝ Արթուր Մուղալյան) եւ «Նորինվեստ» կազմակերպությունը (նախագահ՝ Արմեն Մարտիրոսյան):

Հարգանք ու պատիվ յուրաքանչյուր ազգի հոգեւոր մշակույթի զարգացման ճակատագիրը ճշանավորող արվեստի այս տեսակի մեր անցյալի ու ներկա բոլոր վարպետներին:

ԼԵՎՈՆ ԼԱՃԻԿՅԱՆ

ԱԶԳ - ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ՄՐՑԱՆԱԿԱԿԻՐՆԵՐԸ ՀԱՅՏՆԻ ԵՆ, ՄՆՈՒՄ Է ՈՐՈՇԵԼ ՏԵՂԵՐԸ

ՀՀ բարձրագույն խմբի
2-րդ առաջնության
Նախավերջին տուր

«Կամազ»—«Նաիրի»՝ 3:0
«Շիրակ»—«Բանանց»՝ 3:2
«Կոտայք»—«Քասախ»՝ 6:0
ՀՄՄ ՖԻՄԱ—«Զվարթնոց»՝ 5:1

«Երազանք»—«Մալաթիա-Կիլիկիա» հանդիպումը չկայացավ, վերջինիս խաղին չներկայանալու պատճառով: «Երազանքին» հաղթանակ շնորհվեց 3:0 հաշվով: «Մալաթիա-Կիլիկիան» վաղուց հրաժեշտ է տվել բարձրագույն խմբին եւ հավանաբար հաշվում է, որ առաջնությունն իր համար ավարտված է եւ իրեն իրավունք է վերապահում չներկայանալ հերթական խաղին: Ժամանակն է, որպեսզի մեր ազգային առաջնության նկատմամբ նման արհամարհական վերաբերմունքների համար ֆուտբոլի ֆեդերացիան չբավարարվի միայն պարտություններ գրանցելով մեղավորներին, այլեւ խստագույնս պատժի, ընդհուպ մինչեւ առաջնությունից հանելը: Որեւէ մեկին, հատկապես բարձրագույն խմբում հանդես եկող թիմերին ամենեւին պետք չէ խնդրել, որպեսզի պարտաճանաչ շարունակել իրենց ելույթները: Առանց այն էլ դրանց թիվը շատ-շատ է մեր փոքրիկ հանրապետության համար:

Ինչպես եւ ենթադրվում էր, չափազանց անհաշտ պայքար ծավալվեց «Շիրակ»—«Բանանց» սկզբունքային մրցավեճում: Նույնիսկ ոչ-ոքիի դեպքում «Բանանցն» ապահովում էր 2-րդ տեղը, քանի որ վերջին տուրում ընդունելու է «Խոյտուլինին»: «Շիրակն» անչափ կարեւոր 2 միավոր վաստակեց, շրջանցեց «Բանանցին» եւ 2-րդ մրցանակակիրի հարցը հետաձգվեց մինչեւ նոյեմբերի 13-ը:

Անեն ինչ կորոշի այդ օրը կայանալիք ՀՄԸՄ—«Շիրակ» հանդիպումը:

Գյումրեցիներին արծաթե մեդալակիրներ դառնալու համար միայն ու միայն հաղթանակ է պետք: ՀՄԸՄ-ն հաջողության դեպքում միավորներով կհավասարվի «Շիրակին», սակայն արդեն զրկվել է մրցանակային տեղ գրավելու հնարավորությունից: Թիմն առաջնությունն ավարտում է 4-րդ տեղում:

Մրցանակակիրները փաստորեն հայտնի են՝ «Շիրակն» ու «Բանանցը»: Մնում է որոշել, թե ո՞վ է լինելու 2-րդը, ով 3-րդը:

Շատ կարեւոր հաղթանակ տարավ «Կոտայքը», որը սկզբունքային մրցավեճում վստահ առավելության հասնելով վտանգավոր գոտում գտնվող հիմնական մրցակցի՝ «Քասախի» նկատմամբ, ապահովեց իր տեղը բարձրագույն խմբում: Փորձառու կոլեկտիվը միայն առաջնության վերջնագծում ուշքի եկավ եւ վերջին 6 հանդիպումներում տանելով 5 հաղթանակ, մեծ դժվարությամբ կարողացավ պահպանել իր տեղը ուժեղագույնների խմբում: Ընդ որում «Կոտայքը» 4 հանդիպումներում խփեց 25 գնդակ, երեքում հաղթեց խոշոր հաշիվներով:

Առաջնության ռմբարկուները նույնն են. Անդրանիկ Հովսեփյանն («Բանանց») ու Գեղամ Հովհաննիսյանը (ՀՄԸՄ), որոնք խփել են 26-ական գնդակ: Նրանց ընդհուպ մոտեցավ Արարատի «Ցեմենտի» ավագ Հովհաննես Թումբարյանը, որն իր անվանը դիմաց գրանցել է 24 գնդակ: Նա 5 հեթ-տրիկի հեղինակ է: Ցավոք, շնորհաշատ հարձակվողը լուրջ վնասվածք ստացավ ՀՄԸՄ-ի հետ վերջին խաղում:

ՀՀ ֆուտբոլի բարձրագույն խմբի աղյուսակը նոյեմբերի 11-ի դրությամբ

	Մ	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Տ
1. ԱՐԱՐԱՏ	51	28	23	5	0	92-9	+83
2. ՇԻՐԱԿ	47	27	23	1	3	98-20	+78
3. ԲԱՆԱՆՑ	46	27	22	2	3	108-21	+87
4. ՀՄԸՄ	45	27	21	3	3	80-26	+54
5. ՎԱՆ	32	26	15	2	9	69-42	+27
6. ՑԵՄԵՆՏ	28	27	11	6	10	53-50	+3
7. ՀՄՄ ՖԻՄԱ	24	26	11	2	13	50-41	+9
8. ԵՐԱԶԱՆՔ	23	26	10	3	13	38-51	-13
9. ՆԱԻՐԻ	19	27	8	3	16	25-57	-32
10. ԽՈՅՏՈՒԼԻՆ	18	27	8	2	17	42-86	-44
11. ԿԱՄԱԶ	18	27	7	4	16	34-74	-40
12. ԿՈՏԱՅՔ	17	27	8	1	18	54-76	-22
13. ԶՎԱՐԹՆՈՑ	15	27	6	3	18	38-74	-36
14. ՔԱՍԱԽ	12	26	5	2	19	23-107	-84
15. ՄԿ	7	27	1	5	21	22-92	-69

Բյոռն Բորգը լքված

Շվեդ հանրահայտ թենիսիստ Բյոռն Բորգը, որը 6 անգամ հաղթել է «Ռոլան Գարոս» անունը կրող եւ «Մեծ սաղավարտի» շարքը մտնող Ֆրանսիայի բաց առաջնության հեղինակավոր մրցաշարում, 5 անգամ «Ուիմբլդոնի» առաջնություններում, անհաջող առեւտրական ֆիրմա հիմնադրելուց հետո 15 միլիոն դոլարի պարտք ունի տալու մի շարք հաստատությունների:

Վերջերս Բորգը Ստոկհոլմի դատարաններից մեկում հայտնեց, որ հիշյալ հաստատություններին չի խոստացել, որ պարտքը կարող է տալ. «Ես ի վիճակի չեմ վճարել այդ գումարները», իր դեմ ամբաստանող պարտատեր 11 ֆիրմաների ներկայացուցիչներին հայտարարեց Բորգը:

Հիշենք, որ Բյոռն Բորգը հրաժեշտ տալով պրոֆեսիոնալ թենիսին, հիմնել էր մի ֆիրմա: Բայց ընտանեկան եւ պրոֆեսիոնալ որոշ անհաջողություններից հետո Բորգի հաստատությունը տնտեսական ճգնաժամի տակ 1989 թ. ստիպված էր փակել իր դռները:

Բյոռն Բորգը, որն ամեն ինչ կորցրեց իր ֆիրման փրկելու համար, փորձեց հետ գալ պրոֆեսիոնալ թենիսի աշխարհ, բայց այն, ինչը մի քիչ հաջողվեց Սամին Ռոյին, չհաջողվեց շվեդ թենիսիստին: 51-ամյա Բյոռն Բորգը, որը համարվում է 20-րդ դարի ամենամեծ թենիսիստը, հիմա աղքատ եւ լքված մի մարդ է:

Բայց Բորգն անձնատուր չի լինում եւ օգտագործելով իր վաղեմի փառքը, հեռուստային փորձն է անում ոտքի կանգնել թենիսի շնորհիվ եւ հիմա Մոսկվայում մասնակցում է «Կրեմլի գավաթի» խաղարկությանը:

ԳՐԻԳՈՐ ԱՄԻՐՋԱՅԱՆ
Վալանս, Ֆրանսիա

Ջորկաեֆը առաջին տեղում

Ֆրանսիայի 1-ին դիվիզիոնի առաջնության 15-րդ տուրում «Մոնակոն» մրցակցի դաշտում ոչ-ոքի՝ 3:3 հաշվով ավարտեց հանդիպումը «Լանս» թիմի հետ: Կրկին առանց գոլի դաշտից չհեռացավ «Մոնակոյի» հայազգի հարձակվող Յուրի Ջորկաեֆը, որը մեկ անգամ գրավելով «Լանսի» դարպասը, իր գոլերի թիվն ընթացիկ առաջնությունում հասցրեց 9-ի: Ջորկաեֆը գլխավորում է ռմբարկուների ցուցակը: «Մոնպելիեն» սեփական հարկի տակ 4:0 հաշվով հաղթեց «Ստրասբուրգին»:

Ցիմի ավագ Միշել Տեր-Զաքարյանը, որը վնասվածքի պատճառով չէր մասնակցում մի քանի խաղի, 79-րդ րոպեին դարձավ գեղեցիկ գոլի հեղինակ: Դա «Մոնպելիեի» կենտրոնական պաշտպանի 2-րդ գնդակն է ընթացիկ առաջնությունում:

«Ռեալի» ճգնաժամը

Աշխարհի նախկին ամենահարուստ եւ ամենահեղինակավոր թիմերից մեկը՝ Մադրիդի «Ռեալը» շուրջ 60 միլիոն դոլարի պարտք ունի եւ այդ դժվարին կացությունից դուրս գալու համար ստիպված է վարկ վերցնել:

«Վալանսը» մնում է վտանգավոր գոտում

Մեր թղթակից ԱՇՈՏ ԲՈՅԱՋՅԱՆԸ հաղորդում է Փարիզից:

Ֆրանսիայի 2-րդ դիվիզիայի առաջնությունում անհաջող է հանդես գալիս Վալանսի ASOAY հայկական թիմը:

Հերթական 19-րդ տուրում «Վալանսը», որին հիմնականում կոչում են այդպես, հյուրընկալեց առաջատարներից մեկին՝ «Նանսի» թիմին եւ զիջեց 0:1 հաշվով: Համլետ Մխիթարյանը խաղին չէր մասնակցում, իսկ Միշել Թերզյանը փոխարինման դուրս եկավ միայն 63-րդ րոպեին: Վճռական գոլը 3-րդ րոպեին 11 մետրանոց հարվածով խփեց «Նանսիի» հարձակվող Սաշին, որը 11 գնդակով ռմբարկուների ցուցակում 2-րդ տեղում է:

«Վալանսը» 19 խաղից հետո վաստակել է 14 միավոր եւ 22 թիմերի միջեւ զբաղեցնելով 19-րդ տեղը, շարունակում է մնալ վտանգավոր գոտում: Թիմը 5 հաղթանակ է տարել, 1 ոչ-ոքի արել, 10 պարտություն կրել եւ խփել 17 գնդակ, բաց թողել 21-ը: «Վալանսը» զգալիորեն հետ է մնացել եւ հարեւան 18-րդ տեղը զբաղեցնող թիմին արդեն զիջում է 4 միավորով:

Բաժինը վարում է ՍԻՄՈՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

alex·a EXCHANGE

Տարադրամի պաշտպանական փոխանակումից առաջ մտածէք Ձեր անվտանգության եւ օգուտի մասին: Մեր ծառայությունից օգտվում են Հայաստանի ամենախոշոր ձեռնարկությունները, բայց մենք կարող ենք աշխատել նաեւ Ձեզ համար:

Դուք կարող էք մի քանի րոպեի ընթացքում վաճառել եւ գնել տարադրամ, ծեռնտու տոկոսով:

Բայց ամենագլխավորը, դուք կարող էք վաճառել եւ գնել անսահմանափակ քանակությամբ տարադրամ:

Միայն մեզ մոտ Դուք կարող էք ձեռք բերել խոշոր քանակությամբ տարադրամ, ընդ որում կծախսէք նվազագույն ժամանակ:

alex·a

ՄԻԱՅՆ ՎԱՅԵԼՈՒՉ ՀԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Հասցեն «Անի» հյուրանոց. 7-րդ հարկ. 712 սենյակ. հեռ. 582792:

ՄԵՆԵՋԵՐ ՍՊԸ

«ՄԵՆԵՋԵՐ» ՍՊԸ ուսումնամեթոդական կենտրոնը հրավիրում է նախաձեռնողներին եւ սկսնակ բիզնեսմեններին մարկետինգի, մենեջմենտի, տնտեսագիտական, իրավաբանական, արտաքին տնտեսական կապերի եւ անգլերեն լեզվի կարճատեւ դասընթացների: Ուսման ժամկետը՝ մեկ ամիս: Ավարտողները կստանան մենեջերի եւ բրոկերի վկայական:

ՌՍՄԿ-ն պատրաստում է միջազգային կարգի տնտեսագետներ, որոնք հնարավորություն կունենան մեկնել ԱՄՆ վերապատրաստման: Ուսման տեւողությունը ՌՍՄԿ-ում՝ մինչեւ 5 ամիս: Ավարտողները կստանան միջազգային կարգի տնտեսագետի վկայական:

Բարձր դասարանցիները (14-ից մինչեւ 17 տարեկան) հրավիրվում են մենեջմենտի, մարկետինգի, տնտեսագիտական եւ իրավաբանական հիմունքների կուրսերի, որոնք հետագայում կօգնեն ԲՈՒՀ ընդունվելուն: Ուսման տեւողությունը՝ 3 ամիս:

PUBLISET.

Հասցեն՝ Երեւան, Նալբանդյան 13 «Հայաստան» շենքում Հեռախոս՝ 56 05 91

IMAC

ՀԱՅ-ԻՏԱԼԱԿԱՆ ՀԱՄԱՏԵՂ ՖԻՐՄԱՆ

«ԻՄԱԿ»-Ը ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է.

Բեռների տեղափոխում «ԻԼ-76» ինքնաթիռներով «Զվարթնոց» օդանավակայանից Երեւան-Սավոնա երթուղով: Ըստ պահանջի ձեր բեռները կտեղափոխվեն ԱՊՀ ցանկացած վայր: Ուղեվարձի գինը 1 կգ քաշի համար եւ վճարման ձեւը՝ պայմանագրային:

«ԻՄԱԿ»-Ը ԸՆԴՈՒՆՈՒՄ Է.

Արդյունաբերական ապրանքների իրացման պատվերներ ԱՊՀ ցանկացած երկրում:

«ԻՄԱԿ»-Ը ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ Է.

Պահեստավորման եւ պահակային ծառայություններ Սավոնայում եւ ավտոտրանսպորտով ընդունված գներից 30 տոկոս էժան բեռների տեղափոխում Սավոնայից ԱՊՀ ցանկացած վայր:

Ուղեւորների համար ուղերթներ «Էրեբունի» օդանավակայանից՝ ՎՈԼԳՈԳՐԱԴ, ՍՏԱՎՐՈՊՈԼ, ԱՍՏՐԱԽԱՆ եւ հետադարձ:

«ԻՄԱԿ»-Ը ԿԱՏԱՐՈՒՄ Է.

Նախնական պատվերներով ուղեւորների եւ բեռների ինքնաթիռներով տեղափոխում ԱՊՀ ցանկացած երկիր եւ երկարատեւ համագործակցության հիման վրա՝ արտասահման:

«ԻՄԱԿ»-Ը ԻՐԱԳՈՒՄ Է.

Սննդամթերք, նաեւ ընդունում է դրանց ձեռքբերման նախնական պատվերներ եւ ներմուծում է Հայաստան մեկ շաբաթում:

«ԻՄԱԿ»-ը Երեւանի պահեստներում մշտապես ունի ապրանքների լայն տեսականի, եւ իրականացնում է մեծածախ եւ ապրանքափոխանակման գործարքներ:

375009, Երեւան, Իսահակյանի փ. 28, 3-րդ հարկ

Հեռ. 52-97-40, 52-99-83
Ֆաքս 56-15-48

TRANS ARMEN

ԼՈՒՍԱՄՈՒՏ ԴԵՊԻ ԱՇԽԱՐՀ

Ամեն ուրբաթ «Զվարթնոց» օդանավակայանից առավոտյան ժամը 5-ին «Տրանս Արմենի» ՏՈՒ-154 ինքնաթիռը մեկնում է ՄԻԼԱՆ: Համեցէք թռիչքի: Ընդամենը երեքուկես ժամում դուք կհասնեք ՄԻԼԱՆԻ Մալփենզա խոշորագույն օդանավակայան, որի ծառայություններից օգտվում են աշխարհի հայտնի ու հարուստ ավիաընկերությունները: Այստեղ Ձեզ սպասում է MD-11 նորագույն ինքնաթիռն իր բարձրակարգ սպասարկմամբ, որը Ձեզ կհասցնի ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ, ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, ՄԻԱՑՅԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԻ 100 ՔԱՂԱՔՆԵՐ ԵՒ ԿԱՆԱԴԱՅԻ ՄՈՆՐԵԱԼ, ՏՈՐՈՆՏՈ, ՕՏՏԱՎԱ, ՎԱՆԿՈՒՎԵՐ ՔԱՂԱՔՆԵՐ: Փաստորեն առաջին անգամ հնարավորություն է ստեղծվել առանց հարկադիր վայրէջքի ուղիղ գծով Երեւանից մեկնել Միացյալ... Եթե դուք ցանկանում էք Բուենոս Այրե՞ս, Բրազիլիա՞... կան...

Հոգ չէ: Մենք, իհարկե, Միլանով Ձեզ կհասցնենք աշխարհի ցանկացած տեղ: «Տրանս Արմենի» նշանաբանը՝ Հայաստանի կապը աշխարհի հետ:

Ամեն ինչ ուղեւորների համար:

Հանգստյան օրերը միայն կիրակի:

Մենք աշխատում ենք առանց ընդմիջման, նաեւ՝ բոլոր տոնական օրերին:

ՄԵՐ ՀԱՐՄԱՐԱՎԵՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿԻ Է
ՄԵՐ ՄՇՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԿԵՐՆԵՐՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ԽՈՇՈՐԱԳՈՒՅՆ ԱՎԻԱԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ԵՆ
ՄԵՐ ԳՆԵՐԸ ԱՆՀԱՄԵՄԱՏԱՆԵԼԻ ՑԱԾՐ ԵՆ

ԵՐԵՎԱՆ–ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ 650 $, ԵՐԵՎԱՆ–ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ–ԵՐԵՎԱՆ 990 $.

Համեցէք մեզ մոտ՝ Հայաստան, Երեւան, Կիեւյան 19, 3-րդ հարկ, մերտո «Բարեկամություն» կայարանի մոտ: Զանգահարէք մեզ 27-04-21, 27-48-33, 52-94-72, 28-02-24:

«Տրանս Արմեն»՝ օդուղիների Ձեր լավագույն բարեկամ

ՆՈՅ

«ՆՈՅ» ԲԱՆԿԸ

Բնակչությունից ընդունում է ավանդներ ռուբլով եւ տարադրամով եւ վճարում է տոկոսներ հետեւյալ պայմաններով.

ռուբլով (1961–1992 թթ.)

3 ԱՄԻՍ 45 %

6 ԱՄԻՍ 100 %

ռուսական ռուբլով (1993 թ.)

ԱՄՍԱԿԱՆ 15 %

տարադրամով

(ամերիկ. դոլար, գերմանական մարկ)

ԱՄՍԱԿԱՆ 5 %

Դիմէք մեզ Երեւանի հետեւյալ հասցեներով

Հանրապետության 67. հեռ. 56-51-07
«Անի» հյուրանոց 507, 514 սենյակներ հեռ. 59-45-09, 56-49-30
Չեխով 23. հեռ. 46-25-27
Սարյան Բաղրամյան 79. հեռ. 27-05-16

PUBLISET.

«ՎՍՏԱՀՈՒԹՅՈՒՆ» էջմիածնի նորաստեղծ եւ լիցենզավորված գրավատունը իր ծառայությունն է առաջարկում ազգաբնակչությանը եւ ընդունում է ներդրումներ հետեւյալ դրույքաչափերով:

3 ԱՄԻՍ 60 %
6 ԱՄԻՍ 140 %
1 ՏԱՐԻ 380 %

«ՎՍՏԱՀՈՒԹՅՈՒՆ» գրավատուն

ՏԱՐԱԴՐԱՄԻ ԴԵՊՈԶԻՏ ՏԱՐԵԿԱՆ 70 %

Հասցեն ք. էջմիածին, Մաշտոցի փողոց 30ա

PUBLISET.

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
ՅԱՄԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841

Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863

© Apple® Macintosh®
համակարգչային շարուածը
«Ազգ» թերթի

Azg
armenian daily

Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Ռուսյին ծնունդներ եւ տպագրության հիմնական ՊԱՎԵԼ ԴԱԼԼԱՔՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@